

Raadsvoorstel

Onderwerp **conceptbegroting 2015 Veiligheidsregio Groningen**

Registratienr. 4439901 Steller/telnr. Carla.Huisman/ 78 47 Bijlagen 3

Classificatie Openbaar Geheim

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Vreeman

Raadscmissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. geen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze te geven over de Begroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen;
- II. het college te verzoeken het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen hiervan op de hoogte te brengen;
- III. kennis te nemen van de Strategische Koers Brandweer & (multi-) Crisisbeheersing Veiligheidsregio Groningen 2014-2016.

Samenvatting

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen heeft een concept begroting opgesteld en nodigt raden van de deelnemende gemeenten uit zienswijzen te geven.

Daarmee voldoet het bestuur aan de regels van de Gemeenschappelijke Regeling (art. 35 lid 1).

Zie bijgevoegd "concept raadsvoorstel voor gemeenten".

Tevens heeft het Algemeen Bestuur de strategische koers van de organisatie van de Veiligheidsregio vastgesteld. Deze is ter informatie aan betrokken gemeenteraden toegestuurd. De koers betreft de Veiligheidsregio bij het opstellen van de jaarplannen voor gemeenten later dit jaar.

B&W-besluit d.d.: 10 juni 2014

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

. Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Volgens artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regeling moet het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio voordat het een begroting kan vaststellen de raden van de deelnemende gemeenten om zienswijzen vragen. Dat is het doel van dit raadsvoorstel.

Kader

-

Argumenten en afwegingen

Geen reden om een zienswijze in te dienen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

-

Financiële consequenties

-

Overige consequenties

-

Vervolg

-

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Concept raadsvoorstel voor gemeenten

Inleiding

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Groningen heeft op d.d. 9 mei 2014 besloten om de concept begroting om commentaar voor te leggen aan de gemeenteraden. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om desgewenst een zienswijze te geven.

Met toezending van de begrotingsstukken voldoet het bestuur van de veiligheidsregio aan artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel bepaalt dat de begrotingsstukken ten minste zes weken voordat zij door het algemeen bestuur worden vastgesteld, aan de raden van de deelnemende gemeenten worden toegezonden voor commentaar. Op 4 juli a.s. zal het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Groningen de ontvangen commentaren betrekken bij het definitief vaststellen van de genoemde stukken.

Tegelijkertijd heeft het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Groningen een strategische koers vastgesteld. Deze wordt u ter informatie toegezonden. Later dit jaar zal deze worden betrokken bij het opstellen van een jaarplan voor uw gemeente.

Als bijlage treft u aan:

- de beleidsbegroting 2015 Veiligheidsregio Groningen;
- de strategische koers van de organisatie van de veiligheidsregio.

Toelichting strategische koers van de organisatie van de veiligheidsregio

De strategische koers is nu ter informatie bijgevoegd. De organisatie Veiligheidsregio Groningen is samen met de gemeentelijke kolom en de GHOR onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen. Deze organisaties hebben een gezamenlijke beleids- en beheerscyclus die gebaseerd is op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's. De begroting, de jaarrekening, het risicoprofiel, het beleidsplan en het crisisplan maken deel uit van deze cyclus.

Daarnaast heeft de organisatie Veiligheidsregio (brandweezorg en crisisbeheersing) behoefte aan het formuleren van beleid voor de eigen organisatie. Dit heeft nu vorm gekregen in de strategische koers 2014-2016. Deze koers gaat nadrukkelijk over de organisatie van de veiligheidsregio (brandweezorg en crisisbeheersing) en niet over de organisatie van de GHOR en de gemeentelijke kolom. De strategische koers kent twee dimensies die in een gezonde balans tot elkaar staan, enerzijds de resultaten ten aanzien van de wettelijke taken en anderzijds de ontwikkeling van de organisatie en de ambities die daar bij horen.

Resultaten en prestaties

Hoofddoel van de organisatie is het leveren van goede brandweezorg en het, samen met de partners in crisisbeheersing, neerzetten van een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie. De organisatie doet dit met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers.

Brandweezorg wordt vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd. De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing geleverd. De resultaten en prestaties voor de periode 2014-2016 zijn als volgt samen te vatten:

1. Het voorkomen en bestrijden van rampen en crises samen met onze crisispartners;
2. Een optimaal (brand-)veiligheidsniveau in de regio door:
 - o risicogestuurd te werken;
 - o informatiegestuurd te werken;
 - o een goede samenwerking met partners, burgers en bedrijven;
 - o een moderne repressieve organisatie;
 - o de specialistische taken herijken;
3. Een effectieve en ondersteunende bedrijfsvoering.

Ontwikkeling en ambities

De komende periode legt de organisatie prioriteit bij de verdere inrichting, uitwerking en 'fine-tuning' van de organisatie. Doelmatigheid en doeltreffendheid zijn daarbij de uitgangspunten. Daarnaast zijn

de volgende vier strategische ontwikkelthema's benoemd waarmee de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie worden vormgegeven.

1. contextgericht werken; in verbinding staan met de omgeving, burgers bedrijven en instellingen;
2. het nieuwe vakmanschap; vernieuwing van de organisatie en het vak;
3. aantrekkelijk werkgeverschap;
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren.

De strategische koers en de jaarplannen maken onderdeel uit van de beleidscyclus en zijn als zodanig ook onderdeel van de planning en controlecyclus van de veiligheidsregio Groningen.

De strategische koers is de volgende stap na visie en organisatieplan en zal verder geconcretiseerd worden in jaarplannen op tactisch niveau. In de jaarplannen worden op lokaal niveau de te behalen resultaten geconcretiseerd. In de jaarrekening zullen de gerealiseerde resultaten vervolgens worden verantwoord. Er wordt gestreefd naar eenvoudige en doeltreffende lokale jaarplannen die aansluiten op het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid en die een basis zijn voor het gesprek hierover tussen gemeenteraad, clustercommandant en (indien wenselijk) de lokale ploegchef.

In het najaar van 2014 zullen de jaarplannen voor 2015 worden opgesteld waarbij de input van de gemeenteraad gevraagd wordt. De gemeenteraad zal worden gevraagd om op lokaal niveau doelen voor de brandveiligheid en de kwaliteit van de brandweezorg (Wet veiligheidsregio's, art.3a) te benoemen. U zult in het najaar nog een uitgebreidere toelichting krijgen over de koers en de werkzaamheden voor de gemeente.

Toelichting bij de Begroting 2015

De veiligheidsregio Groningen staat voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's, aangevuld met bestuurlijke regionale afspraken. De eerste prioriteit ligt dan ook bij het uitvoeren van deze taken, waarbij in deze fase van de organisatie de nadruk ligt op het waarborgen van het primaire proces en het verder op orde brengen van de basisprocessen. De begroting van de veiligheidsregio Groningen bestaat uit vier deelprogramma's:

- Brandweezorg, inclusief thans nog de meldkamer
- Rampenbestrijding & Crisisbeheersing
- GHOR
- Gemeentelijke kolom

De deelprogramma's Rampenbestrijding & Crisisbeheersing en Brandweezorg, inclusief meldkamer zijn ondergebracht in de organisatie Veiligheidsregio Groningen (waarvoor de strategische koers geldt). De GHOR maakt in operationeel opzicht onderdeel uit van de GGD. De taken van de gemeentelijke kolom worden uitgevoerd door een regionaal netwerkteam en gefaciliteerd door een centrumgemeente.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Groningen heeft besloten om een aantal uitgangspunten voor de begroting 2015 te formuleren die dit ondersteunen. Daarbij is als kader de begroting van 2014 aangegeven. Hiervoor zijn meerdere redenen:

- vanaf 2014 is brandweezorg -conform wettelijke eisen- geregionaliseerd en maken ook de (voorheen) gemeentelijke korpsen deel uit van de veiligheidsregio Groningen. Het verder op orde krijgen van de basisprocessen van de nieuwe organisatie zal ook in 2015 nog veel inzet vragen;
- er wordt nog maar een korte periode met de uitgangspunten voor de begroting voor de nieuwe organisatie gewerkt. Dit heeft nog niet geleid tot signalen dat de gehanteerde uitgangspunten in de begroting 2014 onjuist zijn geweest;
- de begroting 2014 van de veiligheidsregio Groningen is in relatie tot de begrotingen van de andere veiligheidsregio's sober opgesteld, zo blijkt ook uit het door PwC uitgevoerde onderzoek in het voorjaar van 2013;
- de opgenomen kosten voor overhead zijn relatief laag, zo blijkt onder andere uit de benchmark voor de opgenomen kosten voor overhead;
- voor de BDUR middelen geldt een efficiencykorting waarvan de laatste tranche in 2015 vervalt;
- daarnaast valt waarschijnlijk het programmafinanciering externe veiligheid weg. Dat wordt zoveel mogelijk binnen de begroting opgevangen.

Werkkostenregeling	2015		200	95%
Beschikbaarheid vrijwilligers	2013		PM	50%
Vervanging materieel brandweer compagnieën	2014		PM	50%
Landelijke ontwikkelingen Brandweer	2015		PM	100%
Herijking financieringsstromen OOV	2015		PM	100%
Landelijke ontwikkelingen gemeentelijke kolom	2015		PM	100%
Totaal			400	

De omvang van het aantal risico's en het feit dat voor een aantal van deze risico's op dit moment nog geen financiële omvang bepaald kan worden leidt tot de vraag of het huidige weerstandsvermogen wel toereikend is. Binnen de veiligheidsregio Groningen zijn egaliseringsreserves met een omvang van ruim 800 duizend euro aanwezig. Formeel moeten ook de bestemmingsreserves tot de weerstandscapaciteit worden gerekend, maar in 2014 en 2015 zullen deze reserves grotendeels vrijvallen om incidentele lasten op te vangen. De reserve materieel brandweer zal op langere termijn ingezet worden om het door het Rijk geschonken materieel te kunnen vervangen. In eerdere bestuurlijke discussies is besloten tot een maximale omvang van de egaliseringsreserve van 2-5% van de omvang van de begroting, zijnde 0,8 – 2 miljoen euro.

Overwegingen College

[invullen per gemeente]

Conclusie en formuleren reactie aan het bestuur van de veiligheidsregio Groningen

De strategische koers is ter informatie toegezonden. De begroting van de veiligheidsregio Groningen is om commentaar voorgelegd. Hierbij wordt verzocht om zo nodig een zienswijze kenbaar te maken aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio Groningen.

Zienswijze formuleren

[invullen per gemeente]

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente

de burgemeester,

de secretaris,

Bijlagen

- Bijlage I : ontwikkeling programmakosten 2015-2018
- Bijlage II : inwonerbijdragen programma's
- Bijlage III : groeimodel wijziging verdeelsleutel

De belangrijkste uitgangspunten voor de begroting 2015 betreffen de volgende:

- conform de begroting 2014 worden huisvestingskosten buiten de primaire begroting gehouden. Afhankelijk van de uitkomsten van het huisvestingsonderzoek wordt dit separaat opgepakt;
- voor de indexatie wordt de in de begroting van 2014 gehanteerde systematiek gehanteerd;
- de opleidingskosten worden conform 2014 berekend op basis van de nulmeting uit 2012. Extra opleidingskosten worden verrekend op basis van nacalculatie per gemeente;
- de formatie 2014 is het uitgangspunt voor de formatie 2015.

Meerjarenperspectief 2015 – 2018

Er wordt gestreefd naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. In het regionaliseringstraject heeft het bestuur besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer, inclusief meldkamerfunctie, over te schakelen naar een verdeelsleutel op basis van de allocatie in het gemeentefonds, waarbij 2015 het 2e jaar is waarin deze verdeelsleutel wordt toegepast.

De nu voorliggende begroting bevat geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen behoudens de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen en de consequenties van de wijziging in de verdeelsleutel.

Indexatie inwonerbijdragen 2015

In de concept-beleidsbegroting is uitgegaan van een nominale ontwikkeling van 1,25% voor het jaar 2015.

Indexatie kosten VRG 2015			Aandeel
Verwachte loonstijging	1,50%		
Verwachte sociale lasten mutatie	0,50%		
Pensioenpremie	-1,00%		
Totaal verwachte salarismutatie		1,00%	50%
Verwachte index materiële overheidsconsumptie (IMOC)*		1,50%	50%
Te hanteren		1,25%	

Deze nominale ontwikkeling is gebaseerd op een actuele schatting van de loonkosten, werkgeverslasten opgevraagd bij de gemeente Groningen en index IMOC bij het CEP.

In de jaren na 2016 is een index gehanteerd van 1,5 % die aansluit bij de huidige verwachtingen voor die periode. In bijlage II is een overzicht opgenomen van de financiële ontwikkeling van de programmakosten voor de periode 2015-2018.

Risico's en ontwikkelingen en weerstandscapaciteit

Onderstaand overzicht geeft de belangrijkste ontwikkelingen en risico's voor 2015 en verder weer. Deze zijn verder uitgewerkt in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting.

Risico's (* € 1.000,-)	Actueel vanaf	Bedrag Inc.	Bedrag Struct.	Kans
Ontvlechtingkosten Regionalisering brandweer	2013	PM		100%
Toereikendheid BTW compensatie Veiligheidsregio	2014		PM	75%
Aflopen programmafinanciering externe veiligheid (2015)	2015		200	50%
Aanpassingen brandweezorg	2013		PM	95%

Bijlage I Ontwikkeling programmakosten

Onderstaand overzicht geeft de meerjarenraming voor de periode 2015 – 2018 weer. In de jaren na 2015 is voorlopig een index gehanteerd van 1,5 %, overeenkomstig onze verwachting ten aanzien van kostenstijgingen.

Meerjarenraming 2015-2018 Veiligheid				
Gehanteerde index V&GR (Index 2014);	1,25%	1,50%	1,50%	1,50%
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totaal lasten voorgaand jaar		41.532	42.035	42.546
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		503	511	518
Bezuinigingen				
Totaal lasten	41.703	42.035	42.546	43.064
Totaal gemeentelijke bijdrage voorgaand jaar		33.547	34.050	34.561
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		503	511	518
Rijksbijdrage (BDUR) voorgaand jaar		6.950	6.950	6.950
Overige opbrengsten		1.035	1.035	1.035
Totaal baten	41.546	42.035	42.546	43.064
Saldo voor reservemutaties	-157	0	0	0
Mutaties reserves				
-toevoeging				
-Onttrekking	157			
Saldo na reservemutaties	-	-	-	-

Bijlage II Inwonerbijdragen programma's

	Inwoners 1 januari 2014	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer incl. meldkamer
Inwonerbijdrage 2014-actueel		1,00	0,72	1,37	<i>Verdeelsleutel</i>
Nominale compensatie	1,25%	0,01	0,01	0,02	<i>separaat toegelicht en excl.</i>
Inwonerbijdrage 2015-primitief		1,01	0,73	1,39	<i>huisvestingskosten</i>
Appingedam	12.049	12.212	8.759	16.750	518.897
Bedum	10.475	10.617	7.615	14.562	421.617
Bellingwedde	8.908	9.028	6.476	12.384	420.408
De Marne	10.205	10.343	7.419	14.187	663.398
Delfzijl	25.686	26.033	18.673	35.708	1.407.469
Eemsmond	15.910	16.125	11.566	22.117	940.054
Groningen (gemeente)	198.108	200.785	144.020	275.402	13.840.051
Grootegast	12.193	12.358	8.864	16.950	428.589
Haren	18.790	19.044	13.660	26.121	847.548
Hoogezand-Sappemeer	34.360	34.824	24.979	47.766	1.513.491
Leek	19.607	19.872	14.254	27.257	787.523
Loppersum	10.181	10.319	7.401	14.153	537.162
Marum	10.350	10.490	7.524	14.388	454.973
Menterwolde	12.250	12.416	8.905	17.029	567.898
Oldambt	38.558	39.079	28.031	53.602	2.037.781
Pekela	12.733	12.905	9.257	17.701	585.210
Slochteren	15.535	15.745	11.294	21.596	817.086
Stadskanaal	32.793	33.236	23.840	45.588	1.279.886
Ten Boer	7.465	7.566	5.427	10.378	320.174
Veendam	27.795	28.171	20.206	38.640	1.195.144
Vlagentwedde	15.899	16.114	11.558	22.102	689.987
Winsum	13.843	14.030	10.064	19.244	608.130
Zuidhorn	18.767	19.021	13.643	26.089	841.305
Totaal	582.460	590.330	423.434	809.714	31.723.779

Bijlage III Groeimodel wijziging verdeelsleutel brandweerkosten

Groeimodel wijziging verdeelsleutel brandweerkosten.
(Indexatie in meerjarenperspectief buiten beschouwing gelaten)

	Kosten brandweer in 2015	% OOV	Kosten brandweer bij verdeelsleutel gemeentefonds	Kosten brandweer 2015	Kosten brandweer 2016	Kosten brandweer 2017	Kosten brandweer 2018
	Totaal			40% verschil historische verdeel sleutel en verdeel sleutel gemeentefonds verwerkt	60% verschil historische verdeel sleutel en verdeel sleutel gemeentefonds verwerkt	80% verschil historische verdeel sleutel en verdeel sleutel gemeentefonds verwerkt	Vershil historische verdeel sleutel en verdeel sleutel gemeentefonds verwerkt
Inwonerbijdrage 2014-actueel							
Nominale compensatie	<i>Voor wijziging</i>						
Regionalisering koude taken	<i>verdeelsleutel</i>						
Inwonerbijdrage 2015-primitief							
Appingedam	507.506	1,69%	535.984	518.897	524.592	530.288	535.984
Bedum	430.693	1,29%	408.002	421.617	417.079	412.540	408.002
Bellingwedde	395.049	1,45%	458.447	420.408	433.088	445.768	458.447
De Marne	678.635	2,02%	640.544	663.398	655.780	648.162	640.544
Delfzijl	1.498.471	4,01%	1.270.966	1.407.469	1.361.968	1.316.467	1.270.966
Eemsmond	822.862	3,52%	1.115.843	940.054	998.650	1.057.247	1.115.843
Groningen (gemeente)	13.381.999	45,79%	14.527.127	13.840.051	14.069.076	14.298.102	14.527.127
Grootegast	408.829	1,44%	458.230	428.589	438.469	448.350	458.230
Haren	885.330	2,49%	790.874	847.548	828.656	809.765	790.874
Hoogezand-Sappemeer	1.570.335	4,50%	1.428.224	1.513.491	1.485.068	1.456.646	1.428.224
Leek	795.234	2,45%	775.955	787.523	783.667	779.811	775.955
Loppersum	588.337	1,45%	460.399	537.162	511.574	485.987	460.399
Marum	470.217	1,36%	432.108	454.973	447.351	439.730	432.108
Menterwolde	597.189	1,65%	523.963	567.898	553.253	538.608	523.963
Oldambt	2.193.231	5,69%	1.804.606	2.037.781	1.960.056	1.882.331	1.804.606
Pekela	665.182	1,47%	465.252	585.210	545.224	505.238	465.252
Slochteren	869.000	2,33%	739.214	817.086	791.128	765.171	739.214
Stadskanaal	1.256.908	4,14%	1.314.353	1.279.886	1.291.375	1.302.864	1.314.353
T en Boer	329.525	0,97%	306.149	320.174	315.499	310.824	306.149
Veendam	1.241.492	3,55%	1.125.623	1.195.144	1.171.971	1.148.797	1.125.623
Vlagtwedde	636.202	2,43%	770.664	689.987	716.879	743.771	770.664
Winsum	637.163	1,78%	564.579	608.130	593.613	579.096	564.579
Zuidhorn	864.392	2,54%	806.674	841.305	829.761	818.217	806.674
Totaal	31.723.779	100%	31.723.779	31.723.779	31.723.779	31.723.779	31.723.779

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Begroting 2015

Inhoudsopgave

1. Voorwoord/inleiding	3
2. Veiligheidsregio Groningen algemeen	5
2.1 Wettelijk Kader	5
2.2 Verzorgingsgebied	5
2.3 Organisatie	5
3. Toelichting deelprogramma's Veiligheidsregio Groningen	8
3.1 Deelprogramma brandweezorg, inclusief meldkamerfunctie	9
3.3 GHOR	17
3.2 Deelprogramma Gemeentelijke kolom.....	18
4. Paragrafen	20
4.1 Lokale heffingen.....	20
4.2 Weerstandsvermogen	20
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	25
4.4 Financiering	25
4.5 Bedrijfsvoering.....	25
FINANCIËLE BEGROTING 2015	26
1. Inleiding	27
2. Het overzicht van baten en lasten (exploitatieoverzicht) en de toelichting	27
3 Incidentele baten en lasten Veiligheidsregio Groningen	32
4. Financiële positie en meerjarenraming	32
4.1 Bestaand en nieuw beleid.....	32
4.2 Vaste arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	32
4.3 Investerings.....	32
4.4 Financiering	33
4.5 Verloop reserves	33
4.6 Verloop voorzieningen.....	33
4.7 Meerjarenraming en toelichting	33
BIJLAGEN	35

1. Voorwoord/inleiding

Voor u ligt de beleidsbegroting 2015 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen. In de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen zijn de brandweer, crisisbeheersing, gemeentelijke kolom en GHOR bestuurlijk ondergebracht.

Als Veiligheidsregio Groningen staan wij voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's, aangevuld met bestuurlijke regionale afspraken. Onze eerste prioriteit ligt dan ook bij het uitvoeren van deze taken, waarbij in deze fase van onze organisatie de nadruk ligt op het waarborgen van het primaire proces en het op orde brengen van de basis. Het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de hulpverleners en toezichthouders. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio heeft besloten om een aantal uitgangspunten voor de begroting 2015 te formuleren die dit ondersteunen. Daarbij is als kader de begroting van 2014 aangegeven. Hiervoor zijn meerdere redenen:

- Vanaf 2014 is brandweezorg -conform wettelijke eisen- geregionaliseerd en maken ook de (voorheen) gemeentelijke korpsen deel uit van de veiligheidsregio Groningen. Het verder op orde krijgen van de basisprocessen van de nieuwe organisatie zal ook in 2015 nog veel inzet vragen.
- Er wordt nog maar een korte periode met de uitgangspunten voor de begroting voor de nieuwe organisatie gewerkt. Dit heeft nog niet geleid tot signalen dat de gehanteerde uitgangspunten in de begroting 2014 onjuist zijn geweest.
- De begroting 2014 van de veiligheidsregio Groningen is in relatie tot de begrotingen van de andere Veiligheidsregio's sober opgesteld, zo blijkt ook uit het door PwC uitgevoerde onderzoek in het voorjaar van 2013.
- De opgenomen kosten voor overhead zijn relatief laag, zo blijkt onder andere uit de benchmark voor de opgenomen kosten voor overhead.
- Voor de BDUR middelen geldt een efficiencykorting waarvan de laatste tranche in 2015 vervalt.
- Daarnaast valt waarschijnlijk het programmafinanciering externe veiligheid weg. Dat wordt zoveel mogelijk binnen de begroting opgevangen.

De belangrijkste uitgangspunten voor de begroting 2015 betreffen de volgende:

- Conform de begroting 2014 worden huisvestingskosten buiten de primaire begroting gehouden. Afhankelijk van de uitkomsten van het huisvestingsonderzoek wordt dit separaat opgepakt.
- Voor de indexatie wordt de in de begroting van 2014 gehanteerde systematiek gehanteerd.
- De opleidingskosten worden conform 2014 berekend op basis van de nulmeting uit 2012. Extra opleidingskosten worden verrekend op basis van nacalculatie per gemeente.
- De formatie 2014 is het uitgangspunt voor de formatie 2015.

Wij streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. In het regionaliseringstraject heeft het bestuur besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer, inclusief meldkamerfunctie, over te schakelen naar een verdeelsleutel op basis van de allocatie in het gemeentefonds, waarbij 2015 het 2^e jaar is waarin deze verdeelsleutel wordt toegepast.

De ontwikkelfase waarin de organisatie zich nu bevindt, maakt dat in de begroting geen concrete producten per gemeente zijn opgenomen. Na vaststelling van de begroting en de strategische koers gaat de veiligheidsregio daarom in de 2^e helft van het jaar met de gemeente aan de slag om te komen tot jaarplannen 2015 die op de lokale behoefte zijn toegesneden. Dit doet ook recht aan de prioriteitsstelling van de veiligheidsregio om lokale en regionale prioriteiten voor de landelijke prioriteiten te stellen. De jaarplannen zullen vervolgens de basis vormen voor de jaarplannen 2016 en de begroting 2016. Daarmee komt Veiligheidsregio Groningen in het ritme van de gemeentelijke beleidscyclus.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een uitgebreidere beschrijving van Veiligheidsregio Groningen gegeven en hoofdstuk 3 bevat de taken en het kostenoverzicht voor de volgende deelprogramma's:

1. Brandweezorg, inclusief meldkamerfunctie
2. Rampenbestrijding & Crisisbeheersing
3. Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)
4. Gemeentelijke kolom

Hoofdstuk 4 geeft onder andere inzicht in het weerstandvermogen en de risico's en ontwikkelingen. Tot slot is de financiële begroting opgenomen, inclusief meerjarenperspectief per gemeente.

2. Veiligheidsregio Groningen algemeen

2.1 Wettelijk Kader

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio een gemeenschappelijke regeling treffen, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: Veiligheidsregio. Aan dit bestuur worden de volgende taken overgedragen:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid¹
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

Andere relevante wet- en regelgeving:

- Besluiten externe veiligheid (inrichtingen, transport en buisleidingen)
- Vuurwerkbesluit
- Besluit risico's en zware ongevallen
- Omgevingswet
- Wet ruimtelijke ordening

2.2 Verzorgingsgebied

De veiligheidsregio Groningen kent een zeer divers verzorgingsgebied. Op 296 duizend hectare (waarvan 62 duizend hectare water) wonen bijna 580.000 inwoners, ca. 190.000 in de stad Groningen en de andere inwoners verdeeld over 22 gemeenten. In totaal dus 23 gemeenten met een zeer verschillend karakter. Stedelijk gebied, plattelandsgemeenten, twee grote zeehavens – Delfzijl en de Eemshaven – en gebieden met intensieve (chemische) industrie. De regio ligt grotendeels onder de zeespiegel, huisvest diverse energieleveranciers en is van zeer groot vitaal belang in verband met de aardgaswinning en de energieleverantie. De activiteiten in het gebied zijn van invloed op het risicobeeld van de regio.

2.3 Organisatie

De veiligheidsregio Groningen staat voor:

1. de organisatie Veiligheidsregio Groningen die taken uitvoert op het gebied van de brandweezorg en crisisbeheersing (Wet veiligheidsregio's, art. 2a en 2b);
2. de gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Groningen waarin de organisatie Veiligheidsregio Groningen (brandweezorg en crisisbeheersing), de gemeentelijke kolom en de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR) bestuurlijk zijn samengevoegd²;
3. het netwerk van organisaties die samenwerken in de voorbereiding en bestrijding van rampen en crises. Deze partners in crisisbeheersing zijn: brandweer, GHOR, gemeenten, politie, openbaar

¹ Artikel, 3 lid 1: Tot de brandweezorg behoort: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.

² Het bestuurlijke voornemen is uitgesproken om in de nabije toekomst ook de gemeentelijke kolom binnen de organisatie Veiligheidsregio onder te brengen.

ministerie, waterschappen, provincie, defensie en vitale partners zoals Enexis of Waterbedrijf Groningen.

De veiligheidsregio Groningen staat midden in de samenleving, door relaties met overige (vitale) partners, bedrijven en burgers. De buitenste twee schillen in onderstaande figuur symboliseren deze verbondenheid.

De begroting beslaat de gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Groningen waarin de organisatie Veiligheidsregio Groningen (brandweezorg en crisisbeheersing), de gemeentelijke kolom en de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR) bestuurlijk zijn samengevoegd.

Organisatie veiligheidsregio; brandweezorg en crisisbeheersing

De organisatie van de veiligheidsregio levert goede brandweezorg en zet samen met de partners in crisisbeheersing een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie neer. Dit gebeurt met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Brandweezorg wordt vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd; 38 kazernes met een vrijwillige bezetting en 2 kazernes met een 24-uurs (beroeps) bezetting. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de Meldkamer Noord-Nederland (MkNN). De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing uitgevoerd.

Werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de (financiële) kaders zoals vastgesteld in het organisatie- en formatieplan. De organisatie is gevormd rond de inhoudelijke taakvelden op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. Er zijn drie sectoren, namelijk Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Vakbekwaamheid en Expertise. Naast deze sectoren zijn er twee ondersteunende diensten, namelijk Bedrijfsvoering en Personeels- en Organisatieontwikkeling. De werkzaamheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn verspreid over de sectoren en zijn programmatisch met elkaar verbonden in het programma crisisbeheersing.

GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) maakt bestuurlijk gezien deel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen. Organisatorisch gezien is de GHOR echter onderdeel van de GGD. De GHOR staat onder leiding van de directeur Publieke Gezondheid van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Binnen de GHOR zijn 10 personen werkzaam.

Gemeentelijke Kolom

Sinds 2014 voert de Gemeentelijke kolom haar taken en financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken crisisbeheersing ("koude taken"). De nieuwe organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van de gemeenten en worden vanuit die gemeenten

gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) de gemeentelijke kolom. Binnen de gemeentelijke kolom is 7,5 fte werkzaam.

3. Toelichting deelprogramma's Veiligheidsregio Groningen

In het programmaplan stelt de veiligheidsregio de plannen voor die zij in 2015 wil laten uitvoeren. De programmabegroting van de veiligheidsregio bestaat uit het programma veiligheid met daarin vier deelprogramma's:

- 1 Brandweezorg, inclusief meldkamerfunctie
- 2 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
- 3 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)
- 4 Gemeentelijke kolom

In het programmaplan worden drie vragen beantwoord:

- Welke opdrachten moeten worden uitgevoerd in 2015? (wat willen we bereiken?)
- Welke activiteiten gaan de organisatieonderdelen uitvoeren? (wat doen we ervoor?)
- Wat gaat de uitvoering van deze activiteiten kosten?

In onderstaand overzicht zijn de totale lasten en de totale baten van de veiligheidsregio Groningen weergegeven. De toename van de baten en lasten houdt verband met de integratie van de gemeentelijke brandweerkorpsen, toegepaste indexeringen, bezuinigingen en de toe- en afnamen van ontvangen subsidies. In de financiële begroting wordt dit –ook per deelprogramma- nader toegelicht.

Begroting Veiligheidsregio	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer, inclusief meldkamer	37.173	37.626	453
Crisisbeheersing	922	1.327	405
GHOR	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke kolom	800	967	167
Totaal lasten	40.788	41.690	902
Gemeentelijke bijdragen	33.133	33.547	414
Rijksbijdrage BDuR	6.747	6.950	203
Overige bijdragen	908	1.036	128
Totaal baten	40.788	41.533	745
Saldo voor reservemutatie	0	-157	-157
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	157	157
Saldo na reservemutatie	0	0	0

De toename van de baten en lasten houdt voornamelijk verband met de toegepaste indexering, zie hiervoor paragraaf 4.7.

3.1 Deelprogramma brandweezorg, inclusief meldkamerfunctie

Programma:	Brandweezorg
Portefeuillehouder:	A. van de Nadort
Commandant:	E. van Zuidam

Toelichting

Op 1 januari 2014 is de organisatie van de veiligheidsregio Groningen opgericht, waarin de (inter-) gemeentelijke brandweerkorpsen zijn ondergebracht. De organisatiestructuur, de taken van de organisatie en de formatie zijn vastgelegd in het organisatie- en formatieplan van de veiligheidsregio Groningen. In het bestuur is afgesproken dat de basis voor de begroting 2015 de begroting van 2014 is. Er zijn dan ook ten aanzien van de organisatie en formatie zoals vastgelegd in het organisatieplan veiligheidsregio Groningen en de kazernes zoals vastgelegd in het dekkingsplan geen grote wijzigingen voorzien. Uitzondering hierop is het masterplan DEAL. Binnen de DEAL-gemeenten (Delfzijl, Eemsum, Appingedam en Loppersum) is onderzocht welke aanpassingen nodig zijn voor een toekomstbestendige brandweezorg in deze gemeenten. Onderdelen hierin zijn het verbeteren van de dekking in de Eemshaven en in Delfzijl. In het masterplan wordt voorgesteld enkele nieuwe kazernes te bouwen. Op dit moment is het te prematuur om daarvoor iets op te nemen in deze conceptbegroting. Dat zal later dit jaar als eventuele begrotingswijziging separaat worden voorgelegd.

De veiligheidsregio Groningen is een zelfstandige organisatie met een eigen bedrijfsvoering. Bij de start van de organisatie is gerekend met een relatief lage overhead. De overhead wordt zo effectief mogelijk ingezet ten dienste van het primaire proces. De komende periode staat de ontwikkeling van een professionele en innovatieve ondersteuning met behulp van (nieuwe) techniek van onze sectoren en diensten centraal. Daarnaast wordt huisvestingsbeleid ontwikkeld naar aanleiding van het onderzoek naar huisvesting dat in 2014 wordt uitgevoerd in samenspraak met gemeenten.

Per 1-1-2014 is de brandweer in Nederland ondergebracht in 25 regionale brandweerkorpsen. Op een aantal terreinen zoals de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) en de samenwerking op het gebied van het brandweeronderwijs wordt verder opgeschaald naar een landelijk niveau. Daarbij spelen Brandweer Nederland en het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) een aanjagende en/of coördinerende rol. Daarnaast wordt samenwerking voorzien op het gebied van grootschalig en specialistisch optreden, specialismen op maat, (Brand)veilig leven en de gezamenlijke inkoop. Wij zien zowel binnen het Veiligheidsberaad als bij Brandweer Nederland een tendens tot centralisatie, deze tendens heeft goede, maar ook risicovolle kanten. Wij zijn daarom actief betrokken bij deze landelijke processen, zoeken samenwerking daar waar het de brandweezorg en de crisisbeheersing ten goede komt en vragen nadrukkelijk ruimte voor regionale verschillen.

Vanuit Brandweer Nederland krijgen we in toenemende mate te maken met hogere doorbelastingen, naast de reeds bestaande contributie. Bijvoorbeeld: bijdrage wetenschappelijke raad, bijdrage kwaliteitsbureau Brandweer Nederland, bijdrage organisatie brandonderzoek. Voor 2015 is de verwachting dat dit nog verder uitgebreid zal worden. Ook worden we geconfronteerd met financiële consequenties die voortvloeien uit besluitvorming vanuit het Veiligheidsberaad.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Organisatieplan	Bestuur V&GR	24 mei 2013
Strategische koers brandweer en (multi-)crisisbeheersing	Bestuur Veiligheidsregio	Nog vast te stellen

Programmaonderdelen

3.1.1. Brandweer Groningen

Wat willen we bereiken?

De veiligheidsregio Groningen staat voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Onze eerste prioriteit ligt bij het uitvoeren van deze taken, waarbij het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de toezichthouders en hulpverleners. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden. In 2014 is de organisatie van start gegaan. Daarbij heeft 2014 in het teken gestaan van het inrichten van de organisatie en het op orde brengen van de basis om zo het primaire proces op orde te hebben. In 2015 zal vanuit de basis verder worden gewerkt aan een goede brandweezorg waarbij ruimte is voor het realiseren van de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie.

Er zijn vier strategische ontwikkelthema's geformuleerd op basis van de organisatievisie en de ontwikkelingen in de omgeving:

1. contextgericht werken
2. het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)
3. aantrekkelijk werkgeverschap
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren

Contextgericht werken

Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, onder andere door het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik van oude en nieuwe media. Wij hechten veel waarde aan de dialoog met burgers, bedrijven en instellingen en voeren daarom de komende jaren een aantal pilots uit waarin we het gesprek met de bewoners en organisaties in een buurt aan zullen gaan. Daarnaast richten wij ons op actuele maatschappelijke thema's (zoals aardbevingen, brandveiligheid bij ouderen en studenten, etc.) en trends en verzamelen actief gegevens om ons werk nog verder te kunnen verbeteren. Tot slot investeren wij in de jeugd door middel van het stimuleren en faciliteren van de jeugdbrandweer, maar ook door ons te richten op scholen en studenten.

Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)

Voor ons staat het vak en het vakmanschap centraal. Onze klanten, of dat nou de besturen zijn, bedrijven of burgers, kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen, die weten wat ze doen en op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied. De sector Incidentbestrijding, bestaande uit voornamelijk beroeps en vrijwilligers, vormt een groot deel van onze organisatie. Het vakbekwaam krijgen en houden van deze medewerkers vraagt veel inspanning. Met de uitkomsten van het landelijke project versterking brandweeronderwijs (verwacht eind 2014) gaan wij kijken hoe de noodzakelijke vakbekwaamheid ook in de toekomst gegarandeerd kan worden. Daarnaast onderzoeken wij hoe we de incidentbestrijding nog beter kunnen inrichten en uitvoeren, waar mogelijk met innovatieve middelen. De ontwikkeling van de landelijke meldkamerorganisatie en de uitrol van het landelijke project 'specialismen op maat' vallen ook onder dit thema.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wij willen een goede werkgever zijn. Een eerste basis daarvoor is gelegd in de vastgestelde moderne arbeidsvoorwaarden. In 2013 is besloten tot instelling van een landelijke brandweerkamer ten behoeve van rechtspositionele wijzigingen en onderwerpen. Wij streven naar een cultuur van verbinding en vertrouwen, waarbij overlegvormen, medezeggenschap en integriteit belangrijke thema's zijn. Onze vakmensen zijn fit en gezond en werken veilig zodat ze hun belangrijke maatschappelijk taak goed kunnen uitvoeren. In 2014 starten wij met de uitvoering van keuringen volgens de nieuwe landelijke methodiek (PPMO). Wij willen ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde en gemotiveerde brandweervrijwilligers en –beroeps en zullen daarom onze

ploegchefs zo goed mogelijk faciliteren. We gaan de landelijke visie op vrijwilligheid (2013) vertalen naar onze eigen regio en doen ten aanzien van de beroepsbrandweer onderzoek naar een verbreding van hun takenpakket en werkveld in relatie tot de vernieuwing van de organisatie.

(maatschappelijk) verantwoord bedrijfsvoeren

Wij werken vanuit de overtuiging dat we als organisatie een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Vakmanschap gaat voor ons over het verbeteren van de kwaliteit van het werk voor burgers, bedrijven, medewerkers, bestuur en voor de directe omgeving (milieu, bewoners en bedrijven in de buurt). In onze bedrijfsvoering houden wij, bijvoorbeeld in de keuze van leveranciers, rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Onderwerpen als groen beleid, goede doelen, open dagen, rondleidingen en (maatschappelijke) stages vallen onder dit thema, evenals sober en doeltreffend organiseren en het actief bestrijden van bureaucratie.

Wat doen we ervoor?

In hoofdzaak leveren we de brandweezorg vanuit 40 posten, drie sectoren en twee ondersteunende diensten zoals vastgelegd in het organisatie- en formatieplan veiligheidsregio Groningen. Dit doen we voor (de inwoners van) de 23 gemeenten. Ten aanzien van het uitvoeren van de BRZO taken doen we dat op Noord Nederlandse schaal zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten Industriële Veiligheid.

We kiezen voor een integrale benadering van de veiligheidsketen³ om zo een optimaal (brand-) veiligheidsniveau te bereiken in onze regio. Dit doen wij onder meer door:

- a) Risico gestuurd te werken: Daar waar de risico's het grootst zijn, wordt de meeste capaciteit ingezet. We kijken daarbij ook welke aanpak het meest geschikt is, bijvoorbeeld klassieke toetsingsinstrumenten, preventieve maatregelen of brandveilig leven instrumenten om de bewustwording te verhogen en het gedrag te beïnvloeden. Dit betekent dat we conform de landelijke visie 'Brandweer over Morgen' meer energie zetten op het voorkomen van branden dan we voorheen deden;
- b) Informatie gestuurd te werken. Om op basis van risicosturing te kunnen werken, is inzicht nodig in waar en hoe branden en andere incidenten ontstaan, hoe ze verlopen en wat onze opkomsttijden zijn. Op dit moment is dit inzicht nog onvoldoende en daarom investeren wij in het verbeteren van onze eigen informatiepositie door middel van eigen (brand-)onderzoek en registratie, samenwerking met partners (politie of verzekeraars) en Brandweer Nederland;
- c) Een goede samenwerking met partners, burgers en bedrijven. Wij zetten in op onze samenwerking met o.a. veiligheidsregio's (met name in Noord-Nederland), het Instituut Fysieke Veiligheid en Brandweer Nederland. In het taakveld proactie en preventie geven we opnieuw vorm aan de samenwerking met gemeenten en Omgevingsdienst Groningen. Dit wordt uitgewerkt in een bestuurlijk voorstel. Wij streven naar een goede afstemming met de Omgevingsdienst Groningen en naar een goed evenwicht tussen de beheersbaarheid van taken en de wensen van de individuele gemeenten. Op het gebied van externe veiligheid en BRZO⁴ stemmen we ook af met het openbaar ministerie en de inspectie SZW;
- d) Een moderne repressieve organisatie. We leveren brandweezorg vanuit veertig brandweerposten verspreid over de provincie⁵. Wij doen dit al goed, maar richten ons op mogelijkheden om daarbij nog sneller, innovatiever en slimmer te kunnen werken. Opkomsttijden hebben onze aandacht en in 2015 leveren wij een nieuw regionaal dekkingsplan op dat samen met onze doelstelling ten aanzien van risico gestuurd werken, invulling geeft aan een integraal en gefundeerde inrichting van de brandweezorg in onze provincie;

³ Brandweezorg is onder te verdelen in vijf taakvelden, namelijk: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Deze taken/ schakels zijn met elkaar verbonden (wanneer bijv. de preventie niet in orde is, heeft de repressie daar last van) en vormen samen de veiligheidsketen.

⁴ Toezicht en handhaving Besluit Risico's Zware Ongevallen

⁵ In de gemeente Eemmond worden de posten in Usquert en Uithuizermeeden mogelijk opgeheven. Daarvoor in de plaats komt een post in Uithuizen aangevuld met een post in de Eemshaven.

- e) Specialistische taken te herijken. Het Veiligheidsbestuur heeft aangegeven de uitvoering van de specialistische taken waterongevallenbestrijding (specifiek de inzet van duikteams) en bestrijding incidenten met gevaarlijke stoffen (specifiek de inzet van gaspakkenteams) opnieuw tegen het licht te willen houden.⁶ De uitkomsten van dit onderzoek zijn input voor een bestuurlijke discussie over hoe we deze taken, binnen de kaders van de wet en van het landelijk beleid, in onze regio in de toekomst willen uitvoeren.
- f) De hoofdstructuur te evalueren. Conform de afspraken met het bestuur wordt de hoofdstructuur van de veiligheidsregio en de gekozen besturingsvorm (gemeenschappelijke regeling VR en gemeenschappelijke regeling PG&Z) voor 1 januari 2016 geëvalueerd.

Het onderdeel 'wat willen we bereiken' en 'wat doen we ervoor' zal worden uitgewerkt in jaarplannen, zowel voor de sectoren en diensten als op lokaal niveau. In elke gemeente in Groningen worden de elementen die ook in de strategische koers van de brandweer en de (multi) crisisbeheersing is opgenomen uitgewerkt en concreet gemaakt in producten en diensten, die passen bij het specifieke risicoprofiel van de betreffende gemeente.

3.1.2 Meldkamer

De Meldkamer Noord Nederland zal overgaan naar de Landelijke Meldkamerorganisatie. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet.

Wat willen we bereiken?

De alarmcentrale geeft invulling aan haar primaire taken, te weten:

- De aanname en verwerking van (1-1-2 en automatische brand) meldingen.
- Het alarmeren van brandweereenheden en andere disciplines.
- Zorg dragen voor de communicatie met de brandweereenheden.
- Het ondersteunen van de hulpverleners ter plaatse met relevante informatie.
- Het alarmeren en of oproepen van overige instanties en personen.
- Registratie en verwerking van incidentgegevens en inzetten van de brandweer.

De alarmcentrale brandweer maakt deel uit van de Meldkamer Noord Nederland. De alarmcentrale blijft een verantwoordelijkheid van het bestuur van de veiligheidsregio, maar wordt in samenhang met de regio's Drenthe en Fryslân vormgegeven.

Wat gaat de uitvoering van deze activiteiten kosten?

⁶ Vergadering van Algemeen Bestuur H&OG regeling, oktober 2011.

Begroting Brandweer incl. meldkamer:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	37.173	37.626	453
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	37.173	37.626	453
Gemeentelijke bijdragen	31.332	31.724	392
Rijksbijdrage BDuR	5.018	5.301	283
Overige bijdragen	823	601	-222
Totaal baten	37.173	37.626	453
Saldo voor reservemutatie	0	0	0
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	0	0	0

- De gemeentelijke bijdrage wordt geïndexeerd met 1,25%. Zie paragraaf 4.7.
- De kosten meldkamer vallen iets lager uit dan 2014.
- De BDuR valt in 2015 hoger uit door aanpassing compensatie BTW van 19% naar 21%.
- In de overige bijdragen is rekening gehouden met het wegvallen van de bijdrage Externe Veiligheid van het Rijk (effect € 200.000 nadelig).

3.2 deelprogramma rampenbestrijding en crisisbeheersing 2015

Programma:	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	E. Groot
Directeur:	E. van Zuidam

Toelichting

De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing maken deel uit van de organisatie Veiligheidsregio Groningen. Deze taken zijn -als programma - binnen de gehele organisatie van Veiligheidsregio Groningen belegd.

Daarnaast heeft Veiligheidsregio Groningen een regie- en platformfunctie voor de multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende partners waarmee ten tijde van crises kan of moet worden samengewerkt.

Kaderstellende beleidsnota 's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Beleidsplan multidisciplinair Opleiden en Oefenen 2010 – 2012 (verlengd tot en met 2014)	Directiebestuur Crisisbeheersing	3 maart 2010
Beleidsplan Veiligheidsregio 2011 – 2014	Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR	9 december 2011
Kaders voor de GRIP in Groningen, Friesland en Drenthe	Directiebestuur Crisisbeheersing	4 oktober 2013
Regionaal Crisisplan	Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Groningen	21 februari 2014
Regionaal Risicoprofiel	Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR	18 maart 2012

Wat willen we bereiken?

De veiligheidsregio Groningen staat voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken.

Binnen het programma Crisisbeheersing werken wij samen met onze partners aan een adequate voorbereiding op multidisciplinaire inzet tijdens rampen en crises.

Wat doen we ervoor?

Vanuit de organisatie Veiligheidsregio Groningen voeren we de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uit binnen de volgende dossiers:

- *Beleid*: ontwikkeling en beheer regionaal risicoprofiel, beleidsplan Veiligheidsregio, beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, trainen en oefenen, Noord-Nederlandse afspraken over de GRIP, continuïteit, etc.
- *Planvorming* : regionaal crisisplan, incidentbestrijdingsplan aardbevingen, rampbestrijdingsplannen
- *Multidisciplinaire Opleidingen Trainen en Oefenen (MOTO)* van de hoofdstructuur van de crisisbeheersing op basis van het beleidsplan Multidisciplinair Opleiden
- *Risico- en crisiscommunicatie*: communicatie voor en tijdens crises, stimuleren eigen verantwoordelijkheid burger, inzet nieuwe media
- *Kwaliteitszorg*: evalueren van oefeningen en incidenten, duurzaam lerende organisatie
- *Netcentrisch werken*: beheer en doorontwikkeling van het multidisciplinair informatiemanagement, zowel vakinhoudelijk als organisatorisch
- *Relatiebeheer vitale partners* : onderhouden contacten met vertegenwoordigers vitale infrastructuur
- *Alarmering*: stimuleren van een vlekkeloze alarmering van de hoofdstructuur. Dat doen we door het maken van heldere afspraken en regelmatig uitvoeren van proefalarmeringen.

We werken met onze crisispartners multidisciplinair samen op bovengenoemde dossiers. De partners voeren regie op deze samenwerking in de Regiegroep Crisismanagement en het Directieberaad Crisisbeheersing.

In het programma Crisisbeheersing bieden we onze partners een platform om - structureel of wanneer het nodig is - samen te werken; crisisbeheersing valt of staat immers met samenwerken en elkaar kennen. Samen werken wij aan een Strategische Agenda waarin wij de prioriteiten voor onze samenwerking in het programma Crisisbeheersing benoemen. De Strategische Agenda dient tevens als basis voor het toekomstig beleidsplan Veiligheidsregio 2015-2018. De Strategische Agenda is naar verwachting tegen de zomer van 2014 beschikbaar en bevat onderwerpen met betrekking tot het verder ontwikkelen van samenwerking tussen de crisispartners (o.a. kennis delen, duurzame verbindingen, ontwikkeling samenwerking met nieuwe partners) en doorontwikkeling crisisorganisatie (o.a. organisatie eenvoudiger en flexibeler maken, aandacht voor inzet medewerkers, rolverdeling burgers, bedrijven en hulpverleners en de relatie tussen crisisorganisatie en 'GRIP-0'/dagelijkse praktijk crisispartners). Ook de ervaringen uit de recente GRIP situaties en de bevindingen van het onderzoeksbureau Crisislab zullen een plek krijgen.

Daarnaast benoemen we in de Strategische Agenda een aantal thema's die in onze gebied specifiek relevant zijn, zoals aardbevingen, water, energie/vitale infrastructuur en zware industrie. Het risico op specifiek aardbevingen vormt voor Groningen een (nieuw) groot risico en de voorbereiding daarop heeft en krijgt daarom op dit moment een hoge prioriteit. Het Rijk heeft ondersteuning toegezegd om de komende jaren tot (verdere) ontwikkeling van kennis te komen.

Wat gaat de uitvoering van deze activiteiten kosten?

Begroting Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	922	1.327	405
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	922	1.327	405
Gemeentelijke bijdragen	418	423	5
Rijksbijdrage BDuR	469	469	-
Overige bijdragen	35	435	400
Totaal baten	922	1.327	405
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2015 ten opzichte van 2014 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
- Het Rijk stelt middelen beschikbaar om volgend jaar in het kader van aardbevingsdeskundigheid te investeren.

3.3 deelprogramma GHOR

Programma:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)
Portefeuillehouder:	M.A.P. Michels
Directeur:	M. ter Harmsel

Toelichting

Hieronder geven we alleen de opdrachten aan de GHOR Groningen weer. Het is aan de GGD om aan te geven welke activiteiten de GHOR hiertoe uitvoert. Dit is opgenomen in de conceptbegroting van de GGD.

Missie of doelstelling

Ook in 2015 geeft de GHOR invulling aan haar wettelijke taak omtrent de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio. De GHOR coördineert, stuurt aan en heeft de regie op de geneeskundige hulpverlening ('de witte kolom') in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarnaast adviseert de GHOR andere overheden en organisaties. Bij incidenten met een grote maatschappelijke impact heeft de GHOR een rol in de procescoördinatie. De GHOR is dus actief op het snijvlak van publieke gezondheid, zorg en veiligheid. De GGD is uitvoerder van deze taak.

Wat willen we bereiken?

- Effectieve en efficiënte coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Hoogwaardige advisering van andere overheden en organisaties binnen het taakveld.

Wat doen we ervoor?

- de activiteiten zijn beschreven in de beleidsbegroting van de GGD.

Wat gaat de uitvoering van deze activiteiten kosten?

Begroting GHOR:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke bijdragen	583	590	7
Rijksbijdrage BDuR	1.260	1.180	-80
Overige bijdragen	50	-	-50
Totaal baten	1.893	1.770	-123
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2014 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
De GHOR wordt in 2015 nog voor € 80.000 gekort op de BDuR.
- De overige opbrengsten worden rechtstreeks via de GGD bedrijfsvoering verrekend

3.2 Deelprogramma Gemeentelijke kolom

Programma:	Gemeentelijke Kolom
Portefeuillehouder:	L. Kompier
Directeur:	F. Wiertz

Toelichting

In 2014 is de regionalisering van de voorbereidende ('koude') taken voor de crisisbeheersing gerealiseerd en worden deze taken uitgevoerd door het Netwerkteam van de Gemeentelijke Kolom. Daarnaast zijn ook de uitvoerende ('warme') taken bij incidenten en crises geregionaliseerd. De 23 gemeenten in de veiligheidsregio Groningen hebben hiertoe gezamenlijk één regionaal Team Bevolkingszorg gevormd.

Het Netwerkteam van de Gemeentelijke Kolom is tijdelijke ondergebracht bij de gemeente Hogeveen als centrumorganisatie met als opgave om per 2016 ondergebracht te worden bij de veiligheidsregio Groningen.

Gedurende deze tussenperiode zijn de medewerkers in het Netwerkteam nog in dienst van de gemeenten en worden ze vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) de gemeentelijke kolom.

Missie of doelstelling

De Gemeentelijke Kolom realiseert voor en met de 23 gemeenten in de veiligheidsregio Groningen de voorbereidende ('koude') taken voor de crisisbeheersing en de uitvoerende ('warme') taken bij incidenten, rampen en crises. De prestaties die geleverd worden voldoen aan de wettelijke vereisten en de landelijke uitgangspunten die zijn opgenomen in 'Bevolkingszorg op orde'. Daarnaast gelden de kwaliteitscriteria die zijn vastgelegd in het project GROOTER voor de 'warme' organisatie.

De Gemeentelijke Kolom van de veiligheidsregio Groningen levert daarmee een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen de veiligheidsregio Groningen snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten. Het doel is dat er tijdens een ramp of crisis snel een goed werkende crisisorganisatie functioneert.

Wat willen we bereiken?

- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden - trainen - oefenen, advisering, evaluatie en de organisatie van het Team Bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen de veiligheidsregio Groningen snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten.

Wat doen we ervoor?

- Uitvoering van de gemeentelijke taken ter voorbereiding op incidenten, rampen en crises. Het betreft hier het verzorgen van de monodisciplinaire en het meewerken aan de multidisciplinaire planvorming, advisering, de opleiding, training en oefeningen.
- De organisatie van het Team Bevolkingszorg en de daarbij behorende regionale expertteams.
- De activiteiten zijn beschreven in de Producten en dienstencatalogus, het oefenjaarplan en de werkbegroting van de Gemeentelijke Kolom.

Wat gaat de uitvoering van deze activiteiten kosten?

Begroting Gemeentelijke Kolom:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	800	967	167
Totaal lasten	800	967	167
Gemeentelijke bijdragen	800	810	10
Rijksbijdrage BDuR	-	-	-
Overige bijdragen	-	-	-
Totaal baten	800	810	10
Saldo voor reservemutatie	-	-157	-157
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	157	157
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2015 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
- Met ingang van 2014 voert de gemeentelijke kolom haar taken en het financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken ("koude taken") crisisbeheersing. De nieuwe organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van gemeenten en worden vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) gemeentelijke kolom. De 23 gemeenten financieren dit netwerkteam in gezamenlijkheid. Voor 2015 is er een gemeentelijke bijdrage van € 810.000 beschikbaar. Het voorstel is het restant van € 157.000 te dekken vanuit de verwachte bestemmingsreserve.

4. Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van de veiligheidsregio is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding & crisisbeheersing voor gemeenschappelijke kosten. De voor de uitvoering van deze taken gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdragen, toegerekend aan de deelnemende gemeenten, conform de voor 2015 geldende verdeelsleutel.

4.2 Weerstandsvermogen

Het besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de jaarrekening een beoordeling moet worden gegeven van het weerstandsvermogen. Deze beoordeling geeft aan hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- I. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- II. een inventarisatie van de risico's;
- III. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en een beoordeling van het weerstandsvermogen.

I. Weerstandscapaciteit gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verwachte stand van de reserves waarover het programma Veiligheid van de veiligheidsregio per 31-12-2014 beschikt bij ongewijzigd beleid.

Dienstegalisereserves	Stand 31-12-2014	In weerstands- vermogen
Reserve Veiligheid	748	748
Reserve Gemeentelijke Kolom	100	100
Bestemmingsreserves		
Reserve materieel brandweer	2.011	-
Bestemmingsreserve oefenen Gemeentelijke kolom	57	57
Bestemmingsreserve frictiekosten	0	0
Saldo na reservemutaties	2.916	905

In bovenstaande geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- de resultaatbestemming 2013 conform besluitvorming algemeen bestuur d.d. 9 mei 2014.;
- de voor het boekjaar 2014 begrote mutaties in de reserves;
- de voor het boekjaar 2014 verwachte inzet van de bestemde reserves per einde boekjaar conform hun doelstelling;
- de voor het boekjaar 2014 begrote mutaties in de reserves.

Bestemmingsreserves moeten tot het weerstandsvermogen worden gerekend omdat het Veiligheidsbestuur bevoegd is de bestemming van deze middelen te wijzigen. De bestemmingsreserves vervanging materieel brandweer wordt in bovenstaand overzicht niet tot het weerstandsvermogen gerekend omdat deze (grotendeels) bestemd zijn om de kapitaallasten op de gedane en toekomstige investeringen in het regionaal materieel te kunnen dekken. Het gaat hierbij om activa die door het Rijk zijn geschonken waarvoor vervanging voor eigen rekening gaat komen. Veiligheidsregio Groningen

stelt een meerjareninvesteringsbegroting op, die inzicht moet geven in toekomstige uitputting van deze reserve.

Verwacht wordt dat er geen voorzieningen aanwezig zullen zijn in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen.

II. Risico's

We monitoren de risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken voortdurend in het kader van de begrotingscyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's die de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen kent, voor de afdekking waarvan geen middelen beschikbaar zijn.

Risico's (* € 1.000)	Actueel vanaf	Bedrag Inc.	Bedrag Struct.	Kans
Ontvlechtingkosten regionalisering brandweer	2013	PM	PM	100%
Toereikendheid BTW compensatie veiligheidsregio: PM	2014		PM	75%
Financiering externe veiligheid	2015		200	90%
Aanpassingen brandweezorg	2014		PM	95%
Werkkostenregeling	2015		200	95%
Beschikbaarheid vrijwilligers	2014		PM	50%
Vervanging materieel brandweer compagnieën	2015		PM	50%
Landelijke ontwikkelingen	2015		PM	100%
Herijking financieringsstromen OOV	2015		PM	100%
Landelijke ontwikkelingen Gemeentelijke Kolom	2015		PM	100%
Totaal			400	

	Ontvlechtingkosten regionalisering
Programma	Veiligheid
Omschrijving	Als gevolg van de regionalisering zijn er ten aanzien van de ontvlechting van het regionaal bureau ontvlechtingkosten ontstaan. Van deze ontvlechtingkosten is bestuurlijk afgesproken dat zij ten laste zullen worden gebracht van de daartoe bestemde of te bestemmen reserves. In de jaarrekening over 2013 is hiertoe de reserve frictiekosten gevormd ter hoogte van 700.000 euro. Inmiddels zijn de gesprekken met de gemeente Groningen over de hoogte van de ontvlechtingkosten in een afrondende fase. Bij de actualisatie van de begroting over 2014, welke rond de zomer van 2014 wordt verwacht, worden de kosten van ontvlechting nader uiteengezet en vergeleken met de gevormde reserve.
Risico	PM
Kans	100%
Actie	In kaart brengen ontvlechtingkosten

	Toereikendheid BTW compensatie Veiligheidsregio
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>De invoering van de Wet veiligheidsregio's heeft effect op het BTW- regime. Multidisciplinaire activiteiten, GHOR activiteiten en de meldkameractiviteiten zijn al niet meer BTW compensabel, brandweertaken zijn dat niet meer per 1 januari 2014. Het ministerie van veiligheid en justitie heeft besloten dat dit geen gemeentelijke taken meer zijn. Dit heeft een kostenverhogend effect: zowel de gemeenten als de veiligheidsregio kunnen de BTW op investeringen in roerende en onroerende zaken en de BTW op reguliere exploitatielasten niet meer compenseren. De veiligheidsregio wordt hiervoor gecompenseerd via de BDUR. Deze compensatie zal in 2015 2,3 miljoen euro gaan bedragen.</p> <p>Naar verwachting is deze BTW compensatie de eerste jaren toereikend. Naar mate de veiligheidsregio door de herinvesteringscyclus heen gaat zal moeten blijken of de compensatie ook in meerjarenperspectief voldoende is.</p>
Risico	PM
Kans	75%
Actie	In beeld krijgen meerjareninvesteringsbegroting

	Aflopen programmafinanciering externe veiligheid (2015)
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>De provincie financiert de taken rondom externe veiligheid vanuit middelen die toegevoegd zijn aan het provinciefonds. Na 2014 is er geen afzonderlijk programma met rijksfinanciering meer. Op dit moment wordt op landelijk niveau overlegd over het wegvallen van dit programma en de mogelijkheid van het continueren of een alternatief. De veiligheidsregio ontvangt ruim 200.000 euro voor de uitvoering van het programma externe veiligheid. Deze middelen komen dus naar alle waarschijnlijkheid te vervallen in 2015. In het AB van 11 april is als uitgangspunt voor de begroting vastgesteld dat het mogelijk wegvallen van deze middelen zoveel mogelijk binnen de begroting opgevangen dient te worden. Hiertoe dient een bestuurlijke afweging gemaakt te worden omtrent de uit te voeren werkzaamheden.</p>
Risico	200.000 euro
Kans	90%
Actie	Bestuurlijke afweging omtrent de activiteiten in het kader van externe veiligheid

	Aanpassingen brandweezorg
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>Binnen de DEAL-gemeenten (Delfzijl, Eemsum, Appingedam en Loppersum) is middels een masterplan onderzocht welke aanpassingen nodig zijn voor een toekomstbestendige brandweezorg in deze gemeenten. Onderdelen hierin zijn het verbeteren van de dekking in de Eemshaven en in Delfzijl. Eén van de uitkomsten van dit proces is, dat voor 2015 overgegaan wordt tot de bouw van een nieuwe kazerne in de Eemshaven. De kosten voor huisvesting zijn voor rekening van de gemeente Eemsum. Ten aanzien van de overige kosten (zoals bemensing) worden in de begroting van 2015 nadere afspraken gemaakt.</p>
Risico	PM
Kans	95%
Actie	In samenwerking met de DEAL-gemeenten verder uitwerken van (de consequenties van) het masterplan.

	Werkkostenregeling
Programma	Veiligheid
Omschrijving	De werkkostenregeling vervangt alle bestaande fiscale regels voor vergoedingen. Maximaal 1,6% (verwacht percentage voor 2015) van het totaalbedrag dat besteed wordt aan personeel (de fiscale loonsom) mag onbelast worden vergoed of verstrekt. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% worden betaald. Voor een aantal vergoedingen voor zakelijk gebruik geldt een gerichte vrijstelling of een nihil-waardering. Dit gaat niet ten koste van de forfaitaire ruimte. De verplichte invoering in 2015 van de werkkostenregeling pakt slecht uit voor organisaties met een groot aantal vrijwilligers in het personeelsbestand omdat de verhouding verstrekkingen versus fiscaal loon veel hoger ligt dan 1,6%. Ook is in het arbeidsvoorwaardenpakket in enkele gevallen (zoals fietsplan) een disclaimer toegevoegd vanwege de invoering van de werkkostenregeling.
Risico	150.000-200.000 euro
Kans	95%
Actie	Voorstellen ontwikkelen om negatieve gevolgen werkkostenregeling te beperken.

	Beschikbaarheid vrijwilligers
Programma	Veiligheid
Omschrijving	Ook in de regio Groningen staat de beschikbaarheid van vrijwilligers onder druk. Door de toenemende kwaliteitseisen en de veranderende samenleving is het lastiger om brandweervrijwilligers te vinden en voor langere tijd te houden. In 2013 is de landelijke visie op vrijwilligheid bij de brandweer aangeboden aan de Minister van Veiligheid en Justitie. Deze visie vormt een basis voor de wijze waarop de brandweer Groningen in de toekomst vrijwilligers wil werven en (ver)binden. Deze ontwikkeling leidt naar verwachting tot hogere wervingskosten en hogere kosten voor opleiden en oefenen door een hoger verloop.
Risico	PM
Kans	50%
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden van verloop onder vrijwilligers

	Landelijke ontwikkelingen
Programma	Veiligheid
Omschrijving	Als veiligheidsregio worden we verplicht deel te nemen in landelijke ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de oprichting van het instituut fysieke veiligheid. In de BDUR zijn middelen meegegeven voor de begroting van dit instituut. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze middelen voldoende zijn. Daarnaast wordt naar verwachting in 2015 de meldkamer overgeheveld naar het Rijk. Op dit moment is nog niet duidelijk wat voor personele, financiële en inhoudelijke gevolgen dit heeft.
Risico	PM
Kans	100%
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden landelijke besluitvorming

	Vervanging materieel brandweer compagnieën
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>Het Rijk heeft in het verleden materieel beschikbaar gesteld voor een 1^e en een 2^e brandweercompagnie. Het gaat om materieel dat regionaal ingezet kan worden voor grootschalig watertransport.</p> <p>De 2^e brandweercompagnie heeft het Rijk in 2013 afgeschaft. Het bijbehorende materieel is overgedragen aan de regio. Er zijn geen middelen voor vervanging van dit materieel beschikbaar gesteld. Ter compensatie is alleen een nieuw haakarmvoertuig ter beschikking gesteld. Binnen 3-5 jaar moet besloten worden of we in de regio Groningen deze compagnie in de benen zullen houden. Eén op één vervanging gaat naar verwachting rond de 750.000 euro kosten. Hiervoor zijn geen middelen in de begroting beschikbaar.</p> <p>De 1e brandweercompagnie staat ook ter discussie. Het Rijk wil deze ook afschaffen. Dit rijksmaterieel is al zo'n 15-20 jaar oud. De veiligheidsregio's zijn met het Rijk in discussie om het Rijk te bewegen nog één keer voor vervanging te zorgen zodat we weer 20 jaar vooruit kunnen. De vervangingswaarde van dit materieel bedraagt rond de 2 miljoen euro. Als het Rijk niet voor vervanging zorgt, lopen we hier ook binnen 3-5 jaar tegen een vervangingsvraagstuk aan. Hiervoor zijn geen middelen in de begroting beschikbaar.</p> <p>De reserve materieel brandweer bedraagt ruim 2 miljoen euro en kan eenmalig worden ingezet om het probleem te verkleinen.</p>
Risico	PM
Kans	50%
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden landelijke besluitvorming Problematiek betrekken in nog op te stellen meerjaren investeringsbegroting

	Herijking cluster OOV in gemeentefonds en BDUR
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>In 2015 worden binnen de Rijksoverheid de financieringsstromen binnen het cluster OOV herijkt. Dit heeft naar verwachting gevolgen voor zowel de hoogte van de BDUR als de middelen die beschikbaar zijn in het gemeentefonds.</p> <p>De resultaten van deze herijking zijn naar verwachting in mei 2015 beschikbaar.</p>
Risico	PM
Kans	100%
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden landelijke besluitvorming

	Landelijke ontwikkelingen gemeentelijke kolom
Programma	Veiligheid
Omschrijving	<p>In meerjarenperspectief moet voor de gemeentelijke kolom rekening gehouden worden met extra kosten (naar schatting 75.000 euro) vanwege de verplichte afname van landelijk ontwikkelde producten ten aanzien van bevolkingszorg.</p>
Risico	PM
Kans	100%
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden landelijke besluitvorming

III. Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

De Veiligheidsregio hanteert de volgende begrotingsdiscipline:

- De exploitatie van de Veiligheidsregio bestaat uit gemeenschappelijke taken, gefinancierd volgens de verdeelsleutel middelen cluster OOV in het gemeentefonds. Voor de gemeenschappelijke taken is egalisatie van niet-begrote baten en lasten via een beperkte egalisereserve toegestaan. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de egalisereserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekeringen tot een minimum beperkt te houden.
- Binnen de exploitatie van de gemeenschappelijke taken wordt een "gesloten circuits" onderkend. Met gesloten circuit wordt bedoeld dat voor- en nadelen in de exploitatie van een bepaalde activiteit als gevolg van risico's en andere onzekerheden, afgedekt dienen te worden binnen de middelen, die voor deze activiteit beschikbaar zijn. Het volgende gesloten circuit worden onderkend:

<i>Omschrijving</i>	<i>Reden gesloten circuit</i>
Subsidie aardbevingsdeskundigheid	Taken in opdracht van subsidiegever

- Niet-bestede subsidiegelden worden toegevoegd aan de post vooruit ontvangen middelen, waarvan de besteding gebonden is aan de voorwaarden van de subsidiegever.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Op dit moment zijn de kazernes eigendom van de gemeenten. Dit betekent dat gemeenten op dit moment verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van deze gebouwen. Afhankelijk van de uitkomsten van het huisvestingsonderzoek wordt dit separaat opgepakt. De Veiligheidsregio is wel verantwoordelijk voor het onderhoud van het materieel.

4.4 Financiering

In het treasury-statuut wordt bepaald dat de Veiligheidsregio haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Voor de overname van het brandweermaterieel is aanvullende financiering aangetrokken. Dit is gebeurt met inachtneming van het treasury-statuut.

4.5 Bedrijfsvoering

De Veiligheidsregio heeft met ingang van 1 januari 2014 een eigen ondersteunend apparaat. Binnen de diensten Personeels- & Organisatieontwikkeling en Bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken verricht ten aanzien van financiën, personeelszaken, archivering en documentmanagement, facilitaire zaken en informatiemanagement.

4.6 Verbonden partijen

De Veiligheidsregio heeft via de Samenwerkingsovereenkomst MkNN een belang in de Stichting Beheer Openbare Voorziening Meldkamer Noord-Nederland, gevestigd te Drachten. De Stichting MKNN heeft als doel: het verwerven, het beheren en verhuren van een register goed ten behoeve van de Meldkamer Noord-Nederland. Vanaf 2011 is gestart met de activiteiten van de stichting. De stichting is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen.

FINANCIËLE BEGROTING 2015

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

VEILIGHEIDSREGIO

GRONINGEN

1. Inleiding

In deze financiële begroting treft u de verdere financiële uitwerking aan van het programmaplan uit de beleidsbegroting. U treft achtereenvolgens aan:

- de exploitatieoverzichten
- het overzicht van incidentele baten en lasten,
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting,
- de meerjarenraming en toelichting,

De productbegroting wordt in het najaar uitgewerkt en apart toegezonden.

2. Het overzicht van baten en lasten (exploitatieoverzicht) en de toelichting

Bedragen x € 1.000.

Begroting Veiligheidsregio	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer, inclusief meldkamer	37.173	37.626	453
Crisisbeheersing	922	1.327	405
GHOR	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke kolom	800	967	167
Totaal lasten	40.788	41.690	902
Gemeentelijke bijdragen	33.133	33.547	414
Rijksbijdrage BDuR	6.747	6.950	203
Overige bijdragen	908	1.036	128
Totaal baten	40.788	41.533	745
Saldo voor reservemutatie	0	-157	-157
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	157	157
Saldo na reservemutatie	0	0	0

In bovenstaand overzicht zijn de totale lasten en de totale baten van het programma veiligheid weergegeven. De cijfers van de begroting 2014 betreffen de 4 oktober 2013 in het bestuur vastgestelde begroting voor het jaar 2014.

Toelichting op verschil tussen begroting 2015 en begroting 2014 per deelprogramma:

Begroting Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	922	1.327	405
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	922	1.327	405
Gemeentelijke bijdragen	418	423	5
Rijksbijdrage BDuR	469	469	-
Overige bijdragen	35	435	400
Totaal baten	922	1.327	405
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2015 ten opzichte van 2014 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
- Het Rijk stelt middelen beschikbaar om volgend jaar in het kader van aardbevingsdeskundigheid te investeren.

Begroting Brandweer incl. meldkamer:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	37.173	37.626	453
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	37.173	37.626	453
Gemeentelijke bijdragen	31.332	31.724	392
Rijksbijdrage BDuR	5.018	5.301	283
Overige bijdragen	823	601	-222
Totaal baten	37.173	37.626	453
Saldo voor reservemutatie	0	0	0
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	0	0	0

- De meeste kostenposten zijn geïndexeerd met 1,25%. Zie paragraaf 4.7
- De kosten meldkamer vallen iets lager uit dan 2014.
- De BDuR valt in 2015 hoger uit door aanpassing compensatie BTW van 19% naar 21%.
- In de overige bijdragen is rekening gehouden met het wegvallen van de bijdrage Externe Veiligheid van het Rijk (effect € 200.000 nadelig).

Begroting GHOR:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Totaal lasten	1.893	1.770	-123
Gemeentelijke bijdragen	583	590	7
Rijksbijdrage BDuR	1.260	1.180	-80
Overige bijdragen	50	-	-50
Totaal baten	1.893	1.770	-123
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2014 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
- De GHOR wordt in 2015 nog voor € 80.000 gekort op de BDuR
- De overige opbrengsten worden rechtstreeks via de GGD bedrijfsvoering verrekend

Begroting Gemeentelijke Kolom:	Begroting		Mutatie
	2014	2015	2014-2015
Brandweer incl. meldkamer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	800	967	167
Totaal lasten	800	967	167
Gemeentelijke bijdragen	800	810	10
Rijksbijdrage BDuR	-	-	-
Overige bijdragen	-	-	-
Totaal baten	800	810	10
Saldo voor reservemutatie	-	-157	-157
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	157	157
Saldo na reservemutatie	-	-	-

- De gemeentelijke bijdrage wordt in 2015 met 1,25% geïndexeerd. Zie paragraaf 4.7.
- Met ingang van 2014 voert de gemeentelijke kolom haar taken en het financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken ("koude taken") crisisbeheersing. De nieuwe organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van gemeenten en worden vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) gemeentelijke kolom. De 23 gemeenten financieren dit netwerkteam in gezamenlijkheid. Voor 2015 is er een tekort van € 157.000. Het voorstel is dit tekort aan te vullen vanuit de verwachte bestemmingsreserve van € 157.000.

3 Incidentele baten en lasten Veiligheidsregio Groningen

Rijksfinanciering aardbevingsdeskundigheid

De Veiligheidsregio heeft in overleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie besloten extra capaciteit in te zetten voor aardbevingsonderzoek. Omdat financiering hiervan binnen de huidige financiële kaders niet mogelijk is, is er vanuit het Rijk geld beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om 2 fte en een budget voor onderzoeken. Totaal gaat het om een bedrag van € 400.000 en een periode van 3 jaar (met ingang van 2014).

4. Financiële positie en meerjarenraming

In dit hoofdstuk gaan wij in op diverse, in het besluit begroting en verantwoording voorgeschreven aspecten van de financiële positie en meerjarenraming van de Veiligheidsregio.

4.1 Bestaand en nieuw beleid

Per 1 januari 2014 is de Veiligheidsregio Groningen een zelfstandige gemeenschappelijke regeling.

Wij streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor deze nieuwe organisatie. De regionalisering van de brandweer leidt vanaf 2014 tot een uitzetting van de begroting van de Veiligheidsregio. Het invlechten van de gemeentelijke korpsen leidt tot een uitbreiding van fte's binnen de afdelingen personeelszaken en bedrijfsvoering en daarmee tot een toename van de overheadkosten.

In het regionaliseringstraject is de verdeelsleutel van de kosten onderzocht op duidelijkheid, rechtvaardigheid en toekomstbestendigheid. Het bestuur heeft besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer over te schakelen van een verdeelsleutel naar rato van inwoners naar een verdeelsleutel op basis van bijdrage in het gemeentefonds.

Binnen de veiligheidsregio spelen de volgende ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het financiële meerjarenperspectief:

- overgang MkNN naar de landelijke meldkamer
- landelijke ontwikkelingen rondom het IFV

We kunnen nog niet aangeven wat de financiële effecten van bovenstaande ontwikkelingen zullen zijn. Over de ontwikkelingen zullen wij u informeren zodra hier meer duidelijkheid over is.

De begroting in meerjarenperspectief bevat per saldo geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen, behoudens de gebruikelijke indexeringen voor loon- en prijsontwikkelingen. Hiervoor hebben wij 1,5% gehanteerd.

4.2 Vaste arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In de BBV is opgenomen dat voorzieningen moeten worden getroffen voor aan arbeidskosten gerelateerde voorzieningen zoals bijvoorbeeld wachtgeldpremies en vakantiegeld, tenzij het gaat om arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume.

De Veiligheidsregio heeft vanaf 2014 voor het eerst zelf personeel in dienst. Van over te nemen wachtgeldregelingen is geen sprake. Vakantiegeld wordt achteraf betaald in de maand mei. Binnen de Veiligheidsregio hebben we verder te maken levensloopkosten van repressief brandweerpersoneel. De totale kosten in meerjarenperspectief zijn stabiel en wij stellen voor deze jaarlijks in de exploitatiekosten te verwerken.

4.3 Investerings

Het vervangingsinvesteringsvolume voor 2015 komt naar verwachting uit op circa 2 miljoen euro. Dit gebaseerd op de meerjaren investeringsbegrotingen van de gemeentelijke korpsen en het direct vervangen

van materieel bij einde afschrijvingstermijn. Het gaat om vervangingsinvesteringen in voertuigen en materieel. Huisvesting is buiten beschouwing gelaten.

4.4 Financiering

In het treasury-statuuat wordt bepaald dat de Veiligheidsregio haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen, verkregen uit bijdragen van deelnemende gemeenten.

Voor de overname van het brandweermaterieel is aanvullende financiering aangetrokken. Dit is gebeurt met inachtneming van het treasury-statuuat.

4.5 Verloop reserves

In de paragraaf 'weerstandsvormogen' van de beleidsbegroting is al een beoordeling gegeven van de weerstandscapaciteit in relatie tot de beschreven risico's.

In dit en het volgende onderdeel gaan we nader in op het geprognoseerde verloop van de afzonderlijke reserves en voorzieningen, zoals dat blijkt uit het 'verloopoverzicht reserves en voorzieningen'.

- De algemene egaliseringsreserve van de veiligheidsregio heeft als doel onvoorziene schommelingen in de exploitatie op te vangen.
- De bestemmingsreserve materieel brandweer werd tot 2014 jaarlijks gevoed met een gemeentelijke bijdrage van rond de 250 duizend euro. Tegelijkertijd werd een onttrekking aan de reserve begroot voor afschrijvingskosten op de investeringen voor de specialismen. De dotatie en de onttrekking hielden elkaar nagenoeg in evenwicht. Vanaf 2014 nemen we de kapitaallasten voor de investeringen in specialismen mee in de exploitatierekening. De reserve materieel brandweer blijft in stand voor het vervangen van eenmalig geschonken Rijksmaterieel.
- De bestemmingsreserve en egaliseringsreserve Oefenen gemeentelijke kolom is bestemd voor incidentele kosten binnen het netwerkteam gemeentelijke kolom.

4.6 Verloop voorzieningen

De Veiligheidsregio beschikt niet over voorzieningen. Bij eventuele toekomstige overname van huisvesting zal met overdragende gemeenten over het meegeven van onderhoudsvoorzieningen worden gesproken.

4.7 Meerjarenraming en toelichting

Op basis van extrapolatie volgt hierna de meerjarenraming conform de voorschriften van het besluit begroting en verantwoording hieromtrent. Per programma zijn de baten, lasten en het saldo daartussen per jaar geraamd. De meerjarenraming sluit aan bij de ontwikkelingen zoals die in het voorgaande zijn geïnventariseerd en beschreven.

In deze begroting is uitgegaan van een nominale ontwikkeling van 1,25% voor het jaar 2015 voor de bestaande veiligheidsregio onderdelen. Deze nominale ontwikkeling is gebaseerd op een actuele schatting van de loonkosten, werkgeverslasten opgevraagd bij de gemeente Groningen en index IMOC bij het CEP.

Indexatie kosten VRG 2015			Aandeel
Verwachte loonstijging	1,50%		
Verwachte sociale lasten mutatie	0,50%		
Pensioenpremie	-1,00%		
Totaal verwachte salarismutatie		1,00%	50%
Verwachte index materiale overheidsconsumptie (IMOC)*		1,50%	50%
Te hanteren		1,25%	

Onderstaand overzicht geeft de meerjarenraming voor de periode 2014 – 2017 weer. In de jaren na 2014 is voor de gehele begroting voorlopig een index gehanteerd van 1,5 %, overeenkomstig onze verwachting ten aanzien van kostenstijgingen.

Meerjarenraming 2015-2018 Veiligheid				
Gehanteerde index V&GR (Index 2014);	1,25%	1,50%	1,50%	1,50%
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Totaal lasten voorgaand jaar		41.532	42.035	42.546
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		503	511	518
Bezuinigingen				
Totaal lasten	41.703	42.035	42.546	43.064
Totaal gemeentelijke bijdrage voorgaand jaar		33.547	34.050	34.561
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		503	511	518
Rijksbijdrage (BDUR) voorgaand jaar		6.950	6.950	6.950
Overige opbrengsten		1.035	1.035	1.035
Totaal baten	41.546	42.035	42.546	43.064
Saldo voor reservemutaties	-157	0	0	0
Mutaties reserves				
-toevoeging				
-Onttrekking	157			
Saldo na reservemutaties	-	-	-	-

BIJLAGEN

	Inwoners 1 januari 2014	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer incl. meldkamer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2015	Vergelijkbaar begroting 2014
Inwonerbijdrage 2014-actueel		1,00	0,72	1,37	<i>Verdeelsleutel</i>		
Nominale compensatie	1,25%	0,01	0,01	0,02	<i>separaat toegelicht en excl. huisvestingskosten</i>		
Inwonerbijdrage 2015-primitief		1,01	0,73	1,39			
Appingedam	12.049	12.212	8.759	16.750	518.897	556.618	545.247
Bedum	10.475	10.617	7.615	14.562	421.617	454.410	454.934
Bellingwedde	8.908	9.028	6.476	12.384	420.408	448.296	430.350
De Marne	10.205	10.343	7.419	14.187	663.398	695.347	693.831
Delfzijl	25.686	26.033	18.673	35.708	1.407.469	1.487.882	1.541.467
Eemsmond	15.910	16.125	11.566	22.117	940.054	989.863	896.337
Groningen (gemeente)	198.108	200.785	144.020	275.402	13.840.051	14.460.257	13.947.436
Grootegast	12.193	12.358	8.864	16.950	428.589	466.761	453.510
Haren	18.790	19.044	13.660	26.121	847.548	906.372	922.476
Hoogezand-Sappemeer	34.360	34.824	24.979	47.766	1.513.491	1.621.060	1.633.939
Leek	19.607	19.872	14.254	27.257	787.523	848.905	848.261
Loppersum	10.181	10.319	7.401	14.153	537.162	569.035	588.746
Marum	10.350	10.490	7.524	14.388	454.973	487.375	491.622
Menterwolde	12.250	12.416	8.905	17.029	567.898	606.249	616.611
Oldambt	38.558	39.079	28.031	53.602	2.037.781	2.158.493	2.237.319
Pekela	12.733	12.905	9.257	17.701	585.210	625.073	663.674
Slochteren	15.535	15.745	11.294	21.596	817.086	865.720	885.317
Stadskanaal	32.793	33.236	23.840	45.588	1.279.886	1.382.549	1.367.692
Ten Boer	7.465	7.566	5.427	10.378	320.174	343.545	343.685
Veendam	27.795	28.171	20.206	38.640	1.195.144	1.282.161	1.297.502
Vlagt wedde	15.899	16.114	11.558	22.102	689.987	739.761	712.308
Winsum	13.843	14.030	10.064	19.244	608.130	651.467	658.628
Zuidhorn	18.767	19.021	13.643	26.089	841.305	900.057	902.007
Totaal	582.460	590.330	423.434	809.714	31.723.779	33.547.257	33.132.898

	Regionale Brandweer (incl. piketregeling)	Meldkamer	Overhead/PPMO	Invloechting gemeentelijke korpsen	Kosten brandweer in 2015 Totaal	Gemeentefonds 2015	in %	Kosten brandweer 2015
Inwonerbijdrage 2014-actueel	5,56	1,92						
Nominale compensatie 1,25% Bezuinigingen	0,07	0,02	<i>Verdeelsleutel: kosten nulmeting 2012, excl overhead huisvestingskosten</i>	<i>na indexering</i>	<i>Voor wijziging verdeelsleutel</i>	<i>update februari 2014</i>		<i>In vijf jaar over naar verdeelsleutel gemeentefonds 40% verwerkt</i>
Inwonerbijdrage 2015-primitief	5,63	1,94						
Appingedam	67.830	23.423	77.993	381.668	550.913	618.160	1,69%	518.897
Bedum	58.969	20.363	64.093	315.602	459.028	470.557	1,29%	421.617
Bellingwedde	50.148	17.317	58.788	309.730	435.983	528.736	1,45%	420.408
De Marne	57.449	19.839	103.896	522.313	703.497	738.752	2,02%	663.398
Delfzijl	144.599	49.934	234.045	1.104.558	1.533.135	1.465.829	4,01%	1.407.469
Eemsumond	89.565	30.929	114.129	698.808	933.431	1.286.923	3,52%	940.054
Groningen (gemeente)	1.115.249	385.122	2.189.082	10.540.676	14.230.129	16.754.413	45,79%	13.840.051
Grootegast	68.640	23.703	62.880	301.576	456.799	528.485	1,44%	428.589
Haren	105.778	36.528	134.874	647.133	924.313	912.130	2,49%	847.548
Hoogezand-Sappemeer	193.430	66.796	238.480	1.151.199	1.649.905	1.647.198	4,50%	1.513.491
Leek	110.378	38.116	120.377	583.442	852.312	894.924	2,45%	787.523
Loppersum	57.314	19.792	92.090	425.767	594.963	530.987	1,45%	537.162
Marum	58.265	20.120	70.935	345.703	495.024	498.358	1,36%	454.973
Menterwolde	68.961	23.814	90.511	437.924	621.210	604.296	1,65%	567.898
Oldambt	217.062	74.957	324.573	1.618.833	2.235.425	2.081.286	5,69%	2.037.781
Pekela	71.680	24.753	103.764	464.612	664.810	536.584	1,47%	585.210
Slochteren	87.454	30.200	130.957	643.054	891.666	852.550	2,33%	817.086
Stadskanaal	184.608	63.750	187.502	934.495	1.370.355	1.515.868	4,14%	1.279.886
Ten Boer	42.024	14.512	51.191	240.652	348.379	353.087	0,97%	320.174
Veendam	156.472	54.033	187.344	907.424	1.305.273	1.298.203	3,55%	1.195.144
Vlagtwedde	89.503	30.908	94.916	497.764	713.091	888.821	2,43%	689.987
Winsum	77.929	26.911	100.516	460.780	666.136	651.140	1,78%	608.130
Zuidhorn	105.649	36.483	128.314	640.836	911.283	930.352	2,54%	841.305
Totaal	3.278.964	1.132.304	4.961.250	24.174.549	33.547.060	36.587.639	100%	31.723.779

Groeimodel wijziging verdeelsleutel brandweerkosten.

(Indexatie in meerjarenperspectief buiten beschouwing gelaten)

	Kosten brandweer in 2015	% OOV	Kosten brandweer bij verdeelsleutel gemeentefonds	Kosten brandweer 2015	Kosten brandweer 2016	Kosten brandweer 2017	Kosten brandweer 2018
	Totaal						
Inwonerbijdrage 2014-actueel							
Nominale compensatie	<i>Voor wijziging</i>			<i>40% verschil</i>	<i>60% verschil</i>	<i>80% verschil</i>	<i>Verskil</i>
Regionalisering koude taken	<i>verdeelsleutel</i>			<i>historische verdeel</i>	<i>historische verdeel</i>	<i>historische verdeel</i>	<i>historische verdeel</i>
Inwonerbijdrage 2015-primitief				<i>sleutel en verdeel</i>	<i>sleutel en verdeel</i>	<i>sleutel en verdeel</i>	<i>sleutel en verdeel</i>
				<i>sleutel gemeentefonds</i>	<i>sleutel gemeentefonds</i>	<i>sleutel gemeentefonds</i>	<i>sleutel gemeentefonds</i>
				<i>verwerkt</i>	<i>verwerkt</i>	<i>verwerkt</i>	<i>verwerkt</i>
Appingedam	507.506	1,69%	535.984	518.897	524.592	530.288	535.984
Bedum	430.693	1,29%	408.002	421.617	417.079	412.540	408.002
Bellingwedde	395.049	1,45%	458.447	420.408	433.088	445.768	458.447
De Marne	678.635	2,02%	640.544	663.398	655.780	648.162	640.544
Delfzijl	1.498.471	4,01%	1.270.966	1.407.469	1.361.968	1.316.467	1.270.966
Eemsmond	822.862	3,52%	1.115.843	940.054	998.650	1.057.247	1.115.843
Groningen (gemeente)	13.381.999	45,79%	14.527.127	13.840.051	14.069.076	14.298.102	14.527.127
Grootegast	408.829	1,44%	458.230	428.589	438.469	448.350	458.230
Haren	885.330	2,49%	790.874	847.548	828.656	809.765	790.874
Hoogezand-Sappemeer	1.570.335	4,50%	1.428.224	1.513.491	1.485.068	1.456.646	1.428.224
Leek	795.234	2,45%	775.955	787.523	783.667	779.811	775.955
Loppersum	588.337	1,45%	460.399	537.162	511.574	485.987	460.399
Marum	470.217	1,36%	432.108	454.973	447.351	439.730	432.108
Menterwolde	597.189	1,65%	523.963	567.898	553.253	538.608	523.963
Oldambt	2.193.231	5,69%	1.804.606	2.037.781	1.960.056	1.882.331	1.804.606
Pekela	665.182	1,47%	465.252	585.210	545.224	505.238	465.252
Slochteren	869.000	2,33%	739.214	817.086	791.128	765.171	739.214
Stadskanaal	1.256.908	4,14%	1.314.353	1.279.886	1.291.375	1.302.864	1.314.353
Ten Boer	329.525	0,97%	306.149	320.174	315.499	310.824	306.149
Veendam	1.241.492	3,55%	1.125.623	1.195.144	1.171.971	1.148.797	1.125.623
Vlagtwedde	636.202	2,43%	770.664	689.987	716.879	743.771	770.664
Winsum	637.163	1,78%	564.579	608.130	593.613	579.096	564.579
Zuidhorn	864.392	2,54%	806.674	841.305	829.761	818.217	806.674
Totaal	31.723.779	100%	31.723.779	31.723.779	31.723.779	31.723.779	31.723.779

Strategische Koers
Brandweer & (multi-) Crisisbeheersing
Veiligheidsregio Groningen
2014-2016

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
Wie zijn wij?	3
Waarom een strategische koers 2014-2016?	4
1. HOE WERKEN WIJ?	5
2. WELKE PRESTATIES GAAN WE LEVEREN? (RESULTATEN)	6
Het voorkomen en bestrijden van rampen en crises samen met onze crisispartners	6
Een optimaal (brand-)veiligheidsniveau in onze regio	6
Een effectieve en ondersteunende bedrijfsvoering	7
3. WELKE KOERS GAAN WE VAREN? (ONTWIKKELEN)	8
Contextgericht werken	8
Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)	8
Aantrekkelijk werkgeverschap	9
(maatschappelijk) Verantwoord bedrijfsvoeren	9
4. HOE STUREN WIJ?	9
BIJLAGEN	11
Bijlage 1: Landelijke agenda's	12
Bijlage 2 Wettelijke taken en regionale afspraken	13
Bijlage 3 Thema's en portefeuilles	15
Bijlage 4 Sectoren, diensten en teams	16

Inleiding

Wie zijn wij?

Veiligheidsregio Groningen staat voor:

1. de organisatie Veiligheidsregio Groningen die taken uitvoert op het gebied van de brandweezorg en crisisbeheersing (Wet veiligheidsregio's, art. 2a en 2b);
2. de gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Groningen waarin de organisatie Veiligheidsregio Groningen (brandweezorg en crisisbeheersing), de gemeentelijke kolom en de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR) bestuurlijk zijn samengevoegd¹;
3. het netwerk van organisaties die samenwerken in de voorbereiding en bestrijding van rampen en crises. Deze partners in crisisbeheersing zijn: brandweer, GHOR, gemeenten, politie, openbaar ministerie, waterschappen, provincie, defensie en vitale partners zoals Enexis of Waterbedrijf Groningen.

Veiligheidsregio Groningen staat midden in de samenleving, door relaties met overige (vitale) partners, bedrijven en burgers. De buitenste twee schillen in onderstaande figuur symboliseren deze verbondenheid.

Deze strategische koers gaat over de organisatie Veiligheidsregio Groningen (de binnenste ring). Ons bestaansrecht is het leveren van goede brandweezorg en het, samen met onze partners in crisisbeheersing, neerzetten van een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie. Wij doen dit met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Wij leveren brandweezorg vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen. Onze taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing voeren wij uit in nauwe samenwerking met onze regionale partners in crisisbeheersing. Dit doen wij binnen de (financiële) kaders zoals vastgesteld door het Veiligheidsbestuur in de begroting 2014, het organisatie- en formatieplan en de voorgestelde begroting 2015.

¹ Het bestuurlijke voornemen is uitgesproken om in de nabije toekomst ook de gemeentelijke kolom binnen de organisatie Veiligheidsregio onder te brengen.

Wij werken in opdracht van het lokale, regionale en landelijke bestuur voor burgers, bedrijven en instellingen in de provincie Groningen. Maar zijn ook inzetbaar voor acute hulpverlening in aangrenzende regio's. We werken samen met een groot aantal partners, zoals de gemeentelijke organisaties, de Omgevingsdienst Groningen en de noordelijke veiligheidsregio's.

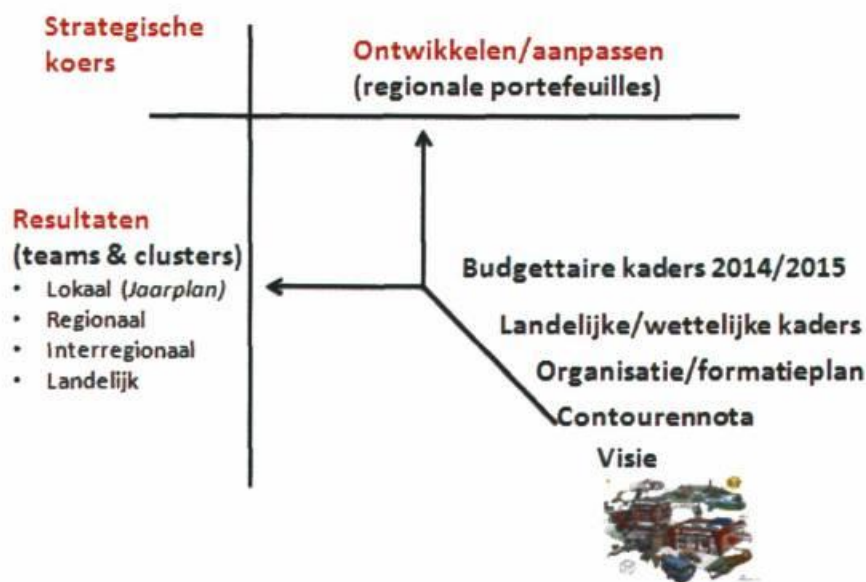
Waarom een strategische koers 2014-2016?

In 2012 hebben wij onze visie Brandweer Groningen over Morgen gepresenteerd. Op basis van deze visie is een organisatieplan en een formatieplan vastgesteld en een budget toegewezen. Daarmee is duidelijk waar de organisatie op is gegrondvest, hoe de organisatie is opgebouwd en wordt bestuurd en waarmee deze betaald wordt. Maar minstens zo belangrijk is wat de organisatie presteert.

De prestatie van onze organisatie heeft twee dimensies die in een gezonde balans tot elkaar moeten staan, namelijk:

- Resultaten t.b.v. wettelijke taken voor burgers
- Ontwikkeling van de organisatie

De strategische koers slaat de brug tussen de visie en de organisatie enerzijds en de prestatie (resultaten en ontwikkelen) anderzijds (zie afbeelding). In de hoofdstukken 2 en 3 van deze strategische koers staat beschreven welke prestaties u op beide dimensies van ons kunt verwachten.

Veiligheidsregio Groningen is een nieuwe organisatie die sinds 1 januari 2014 de brandweertzorg en gemeenschappelijke taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing uitvoert. De fase van regionalisering van de brandweer is daarmee afgerond. De fase van inrichten van de nieuwe organisatie is nog in volle gang. Daarnaast

zullen ontwikkelingen ten aanzien van gemeentelijke herindeling, de gemeentelijke kolom² en de landelijke strategische agenda's onze koers de komende tijd fundamenteel gaan beïnvloeden. Ook het concept van 'Veiligheidsregio' zal zich nog verder moeten uitkristalliseren. Met deze strategische koers geven wij de richting en ruimte voor de komende twee jaren. De strategische koers wordt uitgewerkt in jaarplannen, zowel voor de teams als op lokaal niveau. In elke gemeente in Groningen wordt deze koers concreet gemaakt in producten en diensten, die passen bij het specifieke risicoprofiel.

Zoals u in deze koers zult lezen, hebben wij ambities. Tegelijkertijd beseffen wij dat we op dit moment nog vooral bezig zijn met het inrichten van onze nieuwe organisatie en het vormgeven van de samenwerking met gemeenten, Omgevingsdienst Groningen en andere organisaties. Dit proces kost tijd, maar wij verwachten in de komende twee jaar meer van onze tijd en energie op onze ambities te kunnen richten.

1. HOE WERKEN WIJ?

Onze manier van organiseren is gebaseerd op vakmanschap: burgers, bestuur en bedrijven doen zaken met vakmensen die regelruimte en zeggenschap hebben. Zij worden adequaat ondersteund door teams en diensten die sober georganiseerd zijn. Deze manier van werken is gebaseerd op het Rijnlands model.

Wij zijn onderdeel van een landelijk geheel. Zowel Brandweer Nederland als het Veiligheidsberaad, met daarin de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's, en de minister van Veiligheid & Justitie heeft een agenda ten aanzien van de ontwikkeling van de veiligheidsregio's en de brandweer (zie bijlage 1). Wij zien zowel binnen het Veiligheidsberaad als bij Brandweer Nederland een tendens tot centralisatie, zoals ten aanzien van de meldkamer en het brandweeronderwijs. Deze tendens heeft goede, maar ook risicovolle kanten. Wij zijn daarom actief betrokken bij deze landelijke processen, zoeken samenwerking daar waar het de brandweezorg en de crisisbeheersing ten goede komt en vragen nadrukkelijk ruimte voor regionale verschillen.

Veiligheidsregio Groningen is georganiseerd vanuit drie sectoren (Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Vakbekwaamheid & Expertise) en twee ondersteunende diensten (Personeels- en Organisatieontwikkeling en Bedrijfsvoering). In gezamenlijkheid zorgen onze sectoren en diensten voor de uitvoering van de wettelijke taken en regionale afspraken en voor de ontwikkeling van het vak en de organisatie.

Sturing op resultaat gebeurt binnen de hiërarchische lijn. De werkzaamheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn verspreid over de sectoren en zijn programmatisch met elkaar verbonden in het programma crisisbeheersing (zie 'hoe sturen wij'). In hoofdstuk 2 'Welke prestaties willen we leveren?' is beschreven welke resultaten u van ons kunt verwachten. Sturing op de ontwikkeling van het vak en de organisatie gebeurt regionaal, door middel van portefeuilles. In hoofdstuk 3 'Welke koers willen we varen?' is beschreven welke ambities we dat vlak nastreven.

² Het Veiligheidsbestuur heeft uitgesproken de Gemeentelijke Kolom voor 1 januari 2016 te willen onderbrengen binnen de organisatie Veiligheidsregio Groningen.

2. Welke prestaties gaan we leveren? (resultaten)

Als Veiligheidsregio Groningen staan wij voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's en andere relevante wet- en regelgeving, aangevuld met bestuurlijke regionale afspraken (zie bijlage 2). Onze eerste prioriteit ligt bij het uitvoeren van deze taken, waarbij in 2014 de nadruk ligt op het waarborgen van het primaire proces en het verder op orde brengen van de basisprocessen. Het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de toezichthouders en hulpverleners. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden. Het op orde brengen van de basis kost tijd. Ervaringen uit andere regio's leren ons dat het (opnieuw) inregelen van het werk minimaal een jaar duurt. Op basis van deze prioriteitsstelling komen wij tot de volgende strategische doelstellingen:

Het voorkomen en bestrijden van rampen en crises samen met onze crisispartners

Samen met onze crisispartners werken wij aan een Strategische Agenda als basis voor het toekomstig beleid. De Strategische Agenda is naar verwachting tegen de zomer van 2014 beschikbaar en bevat onderwerpen met betrekking tot het verder ontwikkelen van samenwerking tussen de crisispartners (o.a. kennis delen, duurzame verbindingen, ontwikkeling samenwerking met nieuwe partners) en doorontwikkeling crisisorganisatie (o.a. organisatie eenvoudiger en flexibeler maken, aandacht voor inzet medewerkers, rolverdeling burgers, bedrijven en hulpverleners en de relatie tussen crisisorganisatie en 'GRIP-0'/ dagelijkse praktijk crisispartners). Ook de ervaringen uit de recente GRIP situaties en de bevindingen van het onderzoeksbureau Crisislab zullen een plek krijgen.

Daarnaast benoemen we in de Strategische Agenda een aantal thema's die in onze gebied specifiek relevant zijn, zoals aardbevingen, water, energie/vitale infrastructuur en zware industrie. Het risico op specifiek aardbevingen vormt voor Groningen een (nieuw) groot risico en de voorbereiding daarop heeft en krijgt daarom op dit moment een hoge prioriteit.

Een optimaal (brand-)veiligheidsniveau in onze regio

Op het gebied van brandweezorg kiezen wij voor een integrale benadering van de veiligheidsketen³ om zo een optimaal (brand-)veiligheidsniveau te bereiken in onze regio. Dit doen wij onder meer door:

- a) **Risicogestuurd werken:** Daar waar de risico's het grootst zijn, wordt de meeste capaciteit ingezet. We kijken daarbij ook welke aanpak het meest geschikt is, bijvoorbeeld klassieke toetsingsinstrumenten, preventieve maatregelen of brandveilig leven instrumenten om de bewustwording te verhogen en het gedrag te beïnvloeden⁴. Dit betekent dat we conform de landelijke visie 'Brandweer over Morgen' meer energie zetten op het voorkomen van branden dan we voorheen deden;

³ Brandweezorg is onder te verdelen in vijf taakvelden, namelijk: proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Deze taken/ schakels zijn met elkaar verbonden (wanneer bijv. de preventie niet in orde is, heeft de repressie daar last van) en vormen samen de veiligheidsketen.

⁴ Vergadering Bestuurscommissie Brandweer & GHOR, juli 2013.

- b) **Informatiegestuurd werken:** Om op basis van risicosturing te kunnen werken, is inzicht nodig in waar en hoe branden en andere incidenten ontstaan, hoe ze verlopen en wat onze opkomsttijden zijn. Op dit moment is dit inzicht nog onvoldoende en daarom investeren wij in het verbeteren van onze eigen informatiepositie door middel van eigen (brand-)onderzoek en registratie, samenwerking met partners (politie of verzekeraars) en Brandweer Nederland;
- c) **Goede samenwerking met partners, burgers en bedrijven.** Wij zetten in op onze samenwerking met o.a. veiligheidsregio's (met name in Noord-Nederland), het Instituut Fysieke Veiligheid en Brandweer Nederland. In het taakveld proactie en preventie geven we opnieuw vorm aan de samenwerking met gemeenten en Omgevingsdienst Groningen. Dit wordt uitgewerkt in een bestuurlijk voorstel.⁵ Wij streven naar een goede afstemming met de Omgevingsdienst Groningen en naar een goed evenwicht tussen de beheersbaarheid van taken en de wensen van de individuele gemeenten. Op het gebied van externe veiligheid en BRZO⁶ stemmen we ook af met het openbaar ministerie en de inspectie SZW;
- d) **Een moderne repressieve organisatie.** We leveren brandweezorg vanuit veertig brandweerposten verspreid over de provincie⁷. Wij doen dit al goed, maar richten ons op mogelijkheden om daarbij nog sneller, innovatiever en slimmer te kunnen werken. Opkomsttijden hebben onze aandacht en in 2015 leveren wij een nieuw regionaal dekkingsplan op dat samen met onze doelstelling ten aanzien van risicogestuurd werken, invulling geeft aan een integraal en gefundeerde inrichting van de brandweezorg in onze provincie;
- e) **Specialistische taken herijken.** Zoals afgesproken met het Veiligheidsbestuur zullen we de uitvoering van de specialistische taken waterongevallenbestrijding (specifiek de inzet van duikteams) en bestrijding incidenten met gevaarlijke stoffen (specifiek de inzet van gaspakkenteams) opnieuw tegen het licht houden.⁸ De uitkomsten van dit onderzoek zijn input voor een bestuurlijke discussie over hoe we deze taken, binnen de kaders van de wet en van het landelijk beleid, in onze regio in de toekomst willen uitvoeren.

Een effectieve en ondersteunende bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Groningen is een zelfstandige organisatie met een eigen bedrijfsvoering. In de begroting voor 2014 is gerekend met een relatief lage overhead en het is aan ons om deze zo effectief mogelijk in te zetten ten dienste van het primaire proces. Specifieke aandachtspunten voor de periode 2014-2016 zijn:

- a) Een professionele en innovatieve ondersteuning met behulp van (nieuwe) techniek van onze sectoren en diensten;
- b) het ontwikkelen van huisvestingsbeleid;

⁵ Vergadering Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Groningen, december 2013.

⁶ Toezicht en handhaving Besluit Risico's Zware Ongevallen

⁷ In de gemeente Eemmond worden de posten in Usquert en Uithuizermeeden mogelijk opgeheven. Daarvoor in de plaats komt een post in Uithuizen aangevuld met een post in de Eemshaven.

⁸ Vergadering van Algemeen Bestuur H&OG regeling, oktober 2011.

- c) samenwerking met andere veiligheidsregio's, specifiek in Noord-Nederland. Dit gebeurt al bij piketten, opleiden, oefenen en salarisadministratie. We gaan nieuwe samenwerkingskansen zeker niet uit de weg;
- d) het (organisatorisch en procesmatig) verbinden (mogelijk fuseren) van de stichting Brandweeropleidingen Noord Nederland met de Veiligheidsregio's.

3. Welke koers gaan we varen? (ontwikkelen)

In het vorige hoofdstuk hebben wij onze prioriteiten beschreven ten aanzien van de uitvoering van onze wettelijke taken en regionale afspraken. We hebben daarin aangegeven dat in 2014 onze prioriteit ligt bij de inrichting van onze organisatie. Daarnaast hebben we ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie. Wij identificeren vier strategische ontwikkelthema's:

1. contextgericht werken
2. het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)
3. aantrekkelijk werkgeverschap
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren

Aan deze vier thema's hebben we circa twintig portefeuilles gekoppeld (bijlage 3). Een portefeuille geeft regionale sturing aan een aandachtsgebied.. Hiermee voorkomen we dat overal het wiel wordt uitgevonden. Het creëert regionale samenhang en efficiency. De portefeuille legt een brug tussen organisatievisie en praktijk. Vanuit de portefeuille kunnen projecten opgezet worden. De portefeuilles zijn belegd bij de teamleiders en clustercommandanten, onder aansturing van de sector- en diensthoofden. Op deze manier kunnen we optimaal verbindingen leggen en zorgen we dat de vraagkant meer gaat leiden. De strategische ontwikkelthema's en de portefeuilles zijn gekozen op basis van de ontwikkelingen in onze omgeving en onze organisatievisie (zie inleiding).

Contextgericht werken

Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, onder andere door het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik van oude en nieuwe media. Wij hechten veel waarde aan de dialoog met burgers, bedrijven en instellingen en voeren daarom de komende jaren een aantal pilots uit waarin we het gesprek met de bewoners en organisaties in een buurt aan zullen gaan. Daarnaast richten wij ons op actuele maatschappelijke thema's (zoals aardbevingen, brandveiligheid bij ouderen en studenten, etc.) en trends en verzamelen actief gegevens om ons werk nog verder te kunnen verbeteren. Tot slot investeren wij in de jeugd door middel van het stimuleren en faciliteren van de jeugdbrandweer, maar ook door ons te richten op scholen en studenten.

Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)

Voor ons staat het vak en het vakmanschap centraal. Onze klanten, of dat nou de besturen zijn, bedrijven of burgers, kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen, die weten wat ze doen en op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied. De sector Incidentbestrijding, bestaande uit voornamelijk beroeps en vrijwilligers, vormt een groot deel van onze organisatie. Het vakbekwaam krijgen en houden van deze medewerkers vraagt veel inspanning. Met de uitkomsten van het landelijke project versterking brandweeronderwijs (verwacht eind 2014) gaan wij

kijken hoe de noodzakelijke vakbekwaamheid ook in de toekomst gegarandeerd kan worden. Daarnaast onderzoeken wij hoe we de incidentbestrijding nog beter kunnen inrichten en uitvoeren, waar mogelijk met innovatieve middelen. De ontwikkeling van de landelijke meldkamerorganisatie en de uitrol van het landelijke project 'specialismen op maat' vallen ook onder dit thema.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wij willen een goede werkgever zijn. Een eerste basis daarvoor is gelegd in de vastgestelde moderne arbeidsvoorwaarden. In 2013 is besloten tot instelling van een landelijke brandweerkamer ten behoeve van rechtspositionele wijzigingen en onderwerpen. Wij streven naar een cultuur van verbinding en vertrouwen, waarbij overlegvormen, medezeggenschap en integriteit belangrijke thema's zijn. Onze vakmensen zijn fit en gezond en werken veilig zodat ze hun belangrijke maatschappelijk taak goed kunnen uitvoeren. In 2014 starten wij met de uitvoering van keuringen volgens de nieuwe landelijke methodiek (PPMO). Wij willen ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde en gemotiveerde brandweervrijwilligers en -beroeps en zullen daarom onze ploegchefs zo goed mogelijk faciliteren. We gaan de landelijke visie op vrijwilligheid (2013) vertalen naar onze eigen regio en doen ten aanzien van de beroepsbrandweer onderzoek naar een verbreding van hun takenpakket en werkveld in relatie tot de vernieuwing van de organisatie.

(maatschappelijk) Verantwoord bedrijfsvoeren

Wij werken vanuit de overtuiging dat we als organisatie een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Vakmanschap gaat voor ons over het verbeteren van de kwaliteit van het werk voor burgers, bedrijven, medewerkers, bestuur en voor de directe omgeving (milieu, bewoners en bedrijven in de buurt).⁹ In onze bedrijfsvoering houden wij, bijvoorbeeld in de keuze van leveranciers, rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Onderwerpen als groen beleid, goede doelen, open dagen, rondleidingen en (maatschappelijke) stages vallen onder dit thema, evenals sober en doeltreffend organiseren en het actief bestrijden van bureaucratie.

4. HOE STUREN WIJ?

Sturing vindt plaats op strategisch, tactisch en operationeel niveau en op basis van koersgevend en dienend leiderschap. De strategisch leidinggevenden zijn de sector- en diensthoofden. Op tactisch niveau geven de teamleiders en clustercommandanten leiding aan de teams en clusters. De clustercommandant is aanspreekpunt voor de burgemeester en integraal resultaatverantwoordelijk voor de brandweezorg en crisisbeheersing in het cluster, onder eindverantwoordelijkheid van de regionaal commandant. De brandweerploegen worden op operationeel niveau aangestuurd door (vrijwillige) ploegchefs. Het programma Crisisbeheersing wordt op tactisch niveau aangestuurd door de programmacoördinator, onder directe aansturing van de directie

Wij sturen zowel op resultaten als op ontwikkeling. De *resultaten* worden uitgewerkt in jaarplannen voor de teams en de clusters. Het is daarbij van groot belang dat, binnen de kaders van de strategische koers, op lokaal niveau de te behalen resultaten worden

⁹ Zie ook: Het Rijnland Boekje, principes en inzichten van het Rijnland model, Jaap Peters en Mathieu Weggeman, 2011.

geconcretiseerd in jaarplannen en te zijner tijd worden verantwoord in de jaarrekening. Wij vragen de gemeenteraad onze organisatie op lokaal niveau hierin actief 'aan te sturen', onder meer door het vaststellen van doelen betreffende de brandveiligheid en de kwaliteit van de brandweezorg (Wet veiligheidsregio's, art.3a). Wij streven naar eenvoudige en doeltreffende lokale jaarplannen die aansluiten op het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid en een basis zijn voor het gesprek hierover tussen gemeenteraad, clustercommandant en (indien wenselijk) de lokale ploegchef. Hiermee willen wij het dreigend democratisch gat tussen (financiering vanuit) gemeenten en prestaties van de veiligheidsregio zoveel mogelijk dichten.

De *ontwikkeling* vindt plaats in regionale portefeuilles, die onder aansturing staan van de tactische leidinggevenden. Hiermee wordt een regionale samenhang en doelmatigheid gecreëerd en kan eenduidig de brug geslagen worden naar de ontwikkeling bij andere partners, de noordelijke c.q. landelijke ontwikkelingen binnen de veiligheidsregio's en de aansluiting bij het Instituut voor Fysieke Veiligheid. Elke portefeuille zal gaan werken met een concreet jaarplan, waarin prioriteiten, die worden opgepakt, benoemd worden. Deze jaarplannen zullen binnen de Planning en Control-cyclus worden opgenomen.

De behaalde resultaten zullen geëvalueerd moeten worden en daar waar nodig moeten leiden tot nieuw in te zetten ontwikkelen. Deze nieuwe ontwikkelingen moeten weer gaan leiden tot betere resultaten. Deze leer en verbetercyclus zal vorm krijgen in een eigentijds kwaliteitsmodel, waarin de stakeholders van de organisatie centraal zullen komen te staan.

Sturing is overigens niet alleen voorbehouden aan de 'organisatie' en aan leidinggevenden. Elke medewerker kan een vorm van sturing in zijn of haar functie hebben, Sturing vindt niet alleen plaats via beleids- en organisatieplannen, begroting, formatie en jaarrekening, maar ook via het reguliere contact tussen leidinggevende en medewerker, het contact tussen medewerker en burger en tussen medewerkers onderling. In onze werkbegeleidingscyclus is daarom niet alleen aandacht voor het sturen op resultaten en ontwikkelen van de organisatie, maar ook voor de persoonlijke ontwikkeling en omgevingsgerichtheid van medewerkers.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Landelijke agenda's

1a Agenda Brandweer Nederland (pdf document)

1b Concept Agenda Veiligheidsregio's (pdf document)

1c Voorwaartse Agenda (pdf document)

Bijlage 2 Wettelijke taken en regionale afspraken

Een overzicht van de wettelijke taken uit de Wet veiligheidsregio's

1. Het inventariseren van en adviseren over risico's van branden, rampen en crises
2. Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing
3. Het instellen in stand houden van een brandweer met de volgende taken (Wvr. art 25):
 - a. Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand
 - b. Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand
 - c. Het waarschuwen van de bevolking
 - d. Het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting
 - e. Het adviseren van andere overheden en organisatie op het gebied van brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.
 - f. Het uitvoeren van taken bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing
4. Het voorzien in de meldkamerfunctie (belegd bij Meldkamer Noord Nederland)
5. Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel
6. Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en andere betrokken diensten en organisaties.
7. Het (laten) opstellen van risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan (art. 14-16)
8. Het opstellen van rampbestrijdingsplannen (art. 17)
9. Het hanteren van een kwaliteitstzorgsysteem (art. 23)
10. Het (laten) aanwijzen van inrichtingen als bedrijfsbrandweerplichtig (art. 31)

Bron: Wet veiligheidsregio's art. 10,14-17, 23, 25 en 31

Andere relevante wet- en regelgeving

- Besluiten externe veiligheid (inrichtingen, transport en buisleidingen)
- Vuurwerkbesluit
- Besluit risico's en zware ongevallen
- Omgevingswet
- Wet ruimtelijke ordening

Een overzicht van de regionale afspraken

1. Voorstel risicobeheersingtaken naar het AB (incl. taakverdeling gemeenten, RUD, BRW) AB 2013, 6 dec
2. Basisafspraken over koop en verhuur ambtelijk nader uitwerken (in samenspraak met gemeenten). AB 2013, 4 okt
3. BC 2013, 4 okt Inventarisatie van klachten meldkamer en acties van de meldkamer. Zo nodig aanpassing alarmering burgemeesters (actiepunt GK)
4. Overzicht geven van projectkosten regionalisering AB 2013, 4 okt.
5. Brandrisicoprofiel verbetermaatregelen uitvoeren BC 2013, 5 juli:
 - a. Plannen van aanpak voor de groepen objecten waar de 18 min grens wordt overschreden
 - b. Verkorten van de alarmeringstijd tot de landelijke streeftijd, iom MkNN

- c. Pilot sociaal brandonderzoek (informatie over gedrag van mensen die bijeen brand zijn betrokken)
 - d. In 2014 brandrisicoprofiel opnieuw agenderen inclusief de uitkomsten brandrisicomodule en de feitelijke opkomsttijden.
6. Bij de evaluatie van de hoofdstructuur ook de gekozen besturingsvorm evalueren (GR VR en GR PG&Z) AB 2013, 24 mei
 7. Eenduidige registratie van opkomsttijden voor de regio (geen besluit maar wens) BC 2013, 12 april
 8. Voortgang actiepunten crisisbeheersing; afspraak dat dit leidt tot strategische agenda DB 2013, 26 april
 9. De hoofdstructuur van de brandweer/veiligheidsregio voor 1-1-2016 evalueren AB 2012 7 dec
 10. Duiktaak opnieuw bezien. Koppeling gemaakt met landelijke evaluatie en discussie over dit onderwerp. (in BC 12 april 2013 nogmaals naar gevraagd). AB 2011, 7 okt
 11. Nader onderzoek varianten gaspakkenteams (naar aanleiding van de alternatieve bezuinigingsvoorstellen). AB 2011, 7 okt

Bijlage 3 Thema's en portefeuilles

1. Contextgericht werken
 - Aardbevingen
 - Kennis, onderzoek en informatie
 - Buurtgericht werken
 - Oude en nieuwe media
 - Partners en allianties
 - Jeugd heeft de toekomst

2. Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de binnenkant)
 - Ploegchef 2.0
 - Incidentbestrijding 2.0
 - Intake (spoed)
 - Materieel, middelen en technologie

3. Aantrekkelijk werkgeverschap
 - Vrijwilligers 2.0
 - Beroeps 2.0
 - Integriteit
 - Fit, gezond en veilig
 - Overleg & medezeggenschap

4. (Maatschappelijk) verantwoord bedrijfsvoeren
 - Maatschappelijk verantwoord ondernemen
 - Meldpunt bureaucratie
 - inrichten 'frontoffice' voor burgers en bedrijven (intake geen spoed)

Bijlage 4 Sectoren, diensten en teams

Sector Risicobeheersing

Team Specialistisch Advies

Team Brandveilig Leven en Toezicht

Sector Incidentbestrijding

Cluster Eemsdelta

Cluster Hogeland

Cluster Stad

Cluster Westerkwartier

Cluster Gorecht

Cluster MPV

Cluster Oldambt

Cluster Zuid

Sector Vakbekwaamheid & Expertise

Team vakbekwaamheid

Team expertise

Team communicatie

Dienst Personeels- en Organisatieontwikkeling

Dienst Bedrijfsvoering

Team Financien & Control

Team IM/ICT

Team Facilitaire Zaken

Organisatiemodel Veiligheidsregio Groningen

Veiligheidsberaad

Agenda van de Veiligheidsregio's

Versie 0.9
20 januari 2013
Bestuurlijk portefeuillehouder A.S. Scholten
Adviseurs: Rozemarijn Hartkamp, Nienke Piel
Status: concept januari 2014

Inhoudsopgave

Agenda van de Veiligheidsregio's	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1 Inleiding.....	3
2 Agenda van de Veiligheidsregio's.....	4
3 Uitwerking agendapunten	6
3.1 Inhoudelijke prioriteiten.....	6
3.1.1 Risicogerichte sturing	6
3.1.2 Vergroten lerend vermogen van de Veiligheidsregio's.....	8
3.1.3 Versterken Multi- en interdisciplinaire samenwerking: vitale partners, politie en defensie .	8
3.1.4 Modernisering Brandweezorg	9
3.1.5 Versterken en doorontwikkeling bevolkingszorg	10
3.1.6 GHOR zichtbaar, beschikbaar en bereikbaar houden.....	11
3.1.7 Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid	11
3.2 Doorontwikkeling organisatorische randvoorwaarden.....	12
3.2.1 Positie Veiligheidsberaad versterken	12
3.2.2 Versterken rol en betrokkenheid gemeenteraden	13
3.2.3 Versterken positie directeur veiligheidsregio / coördinerend functionaris	14
3.2.4 Verdere standaardisatie informatie-en communicatievoorziening	15
Tot slot.....	15

1 Inleiding

In de eerste bestuurlijke reactie van het Veiligheidsberaad aan de minister van VenJ (d.d. 11 oktober 2013) is aangekondigd begin 2014 te komen met een agenda van de veiligheidsregio's waarin aanbevelingen van de commissie Hoekstra nader zijn uitgewerkt en voorzien van een tijdpad.

Voorliggende agenda biedt meer dan dat: het is een overzicht van de thema's waar de veiligheidsregio's gezamenlijk mee aan de slag willen. Het is daarmee niet alleen een reactie op het advies van de commissie Hoekstra maar het resultaat van een bredere verkenning: hoe kunnen de veiligheidsregio's in gezamenlijkheid zorgen voor versterking en verbetering van de veiligheidsregio? Het advies van de commissie Hoekstra is wel de aanleiding voor het opstellen van een agenda van de veiligheidsregio's zoals ook aangekondigd in de eerste reactie van het Veiligheidsberaad.

Deze agenda is het resultaat van consultatie van de directeurs veiligheidsregio's, de regionaal brandweercommandanten en de coördinerend gemeentesecretarissen. Van de Raad van directeurs Publieke gezondheid is geen formele reactie ontvangen. Bestuurlijk is er een eerste reactie opgehaald bij de leden van het DB Veiligheidsberaad en bij de Bestuurlijke Adviescommissies. Nadere uitwerking van thema's in implementatievoorstellen inclusief (indien nodig) begroting gebeurt na vaststelling van de thema's. Bij deze uitwerking zullen de directeurs en managementraden opnieuw worden geraadpleegd.

De onderwerpen die de veiligheidsregio's (via het Veiligheidsberaad) gezamenlijk met VenJ oppakken (en die een nadrukkelijke rol van het ministerie vragen) komen te staan op de *Voorwaartse Agenda* die gezamenlijk met het ministerie van VenJ en de VNG wordt opgesteld.

Onderhavige *Agenda van de veiligheidsregio's* is nadrukkelijk bedoeld voor het gezamenlijk (door de veiligheidsregio's onderling) stellen van doelen voor de doorontwikkeling van de veiligheidsregio. Daarmee wordt indirect ook aangegeven welke thema's op dit moment geen prioriteit hebben voor de veiligheidsregio's als collectief. Deze agenda moet worden gezien als een dynamisch document: zeker in het veiligheidsdomein kunnen actualiteiten en ontwikkelingen er toe leiden dat thema's en/of activiteiten tussentijds worden toegevoegd of gewijzigd. Hiertoe kunnen de veiligheidsregio's verenigd in het Veiligheidsberaad gezamenlijk beslissen aangezien het de agenda van de veiligheidsregio's betreft.

2 Agenda van de Veiligheidsregio's

De veiligheidsregio's hebben de komende periode rust en ruimte nodig om doorontwikkeling en verdere implementatie mogelijk te maken. Deze ambitie strookt ook met de conclusies van de commissie Hoekstra. De thema's in voorliggende agenda dragen bij aan deze doorontwikkeling. Tegelijkertijd zijn het thema's en doelstellingen waarbij samenwerking meerwaarde heeft boven het eigenstandig oppakken en uitvoeren. Het zijn thema's waarvoor geldt dat een gezamenlijke aanpak efficiënter en effectiever is – en dus meerwaarde heeft – dan een individuele aanpak per veiligheidsregio. Het versterken door samenwerken zorgt voor synergie en betere resultaten tegen lagere kosten. Geld, middelen en energie die op deze wijze worden gewonnen, kunnen worden besteed aan andere zaken. Hierdoor presteren veiligheidsregio's gezamenlijk én individueel beter. De gezamenlijk op te pakken activiteiten ten aanzien van onderstaande thema's moeten bijdragen aan verdere ontwikkeling van de veiligheidsregio en verbetering van de taakuitoefening.

Doorontwikkeling en versterking Veiligheidsregio's

De maatschappelijke context waarin overheidsuitgaven kritisch bekeken worden, de verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven niet langer door de overheid wordt opgepakt en het besef dat sommige risico's onvermijdelijk zijn, vraagt om een meer outputgerichte sturing. Niet alleen de sturing op de veiligheidsregio's middels toetsing door de Inspectie maar ook de sturing binnen de eigen veiligheidsregio (dit thema komt terug op de Voorwaardse agenda). Daarnaast zal de focus gelegd moeten worden op risicogerichtheid. Daarbij komen vragen aan de orde als: wat zijn de risico's, hoe groot is de kans dat het risico zicht voordoet en wat zijn dan de gevolgen? De veiligheidsregio's moeten middelen meer in gaan zetten op risico- en gevolgbeperkende maatregelen.

De ervaringen met risicogericht werken dienen, voor het optimale resultaat en leereffect, met elkaar te worden gedeeld. Dit draagt bij aan het vergroten van het lerend vermogen van de veiligheidsregio's. Zeker in combinatie met hierop aangepast toetsing, opleidingen en oefeningen. Wanneer gewerkt wordt aan het verbeteren van de effecten van de inspanning door de veiligheidsregio, neemt ook de motivatie om te leren en te innoveren toe.

Een ander aandachtspunt is het versterken van de samenwerking zowel multi- als interdisciplinair. Er wordt veel verwacht van de veiligheidsregio's. Dit vraagt om een goede interne en externe samenwerking: de veiligheidsregio is bij uitstek een netwerkorganisatie en daarmee spin in het web van een groter systeem. Zowel binnen de veiligheidsregio als bovenregionaal zal er intensieve aandacht moeten zijn voor samenwerking. Door het bundelen van krachten en organiseren van afstemming kunnen verantwoordelijkheden daar belegd worden waar ze thuis horen en kan de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger vergroot worden.

Ook binnen de monodisciplinaire organisaties zijn belangrijke ontwikkelingen gaande die in de nabije toekomst aandacht vragen. Bij de brandweer gaat het met name om het doorzetten van de ingezette moderniseringslag. Ook op het gebied van bevolkingszorg zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet en vraagt verdere doorontwikkeling aandacht.

Belangrijk uitgangspunt bij bovenstaande thema's betreft de zelf- en samenredzaamheid. Deze notie is leidend bij het realiseren van een meer risicogerichte aanpak, de samenwerking met burgers en bedrijfsleven, en de modernisering van de brandweer en doorontwikkeling van bevolkingszorg.

Om verdere doorontwikkeling van de veiligheidsregio's te bevorderen is een aantal prioritaire thema's vertaald in agendapunten waar door de veiligheidsregio's in gezamenlijkheid op geïnvesteerd zal worden.

1. **Output gerichte sturing**
 - a. **Meer focus op risicogerichtheid en**
 - b. **Toetsing op basis van outcome**
2. **Vergroten lerend vermogen van de veiligheidsregio's**
3. **Versterken multi- en interdisciplinaire samenwerking: partners, politie en defensie**
4. **Modernisering Brandweezorg**
5. **Verder doorontwikkelen van bevolkingszorg**
6. **GHOR zichtbaar, beschikbaar en bereikbaar houden**
7. **Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid**

In het volgende hoofdstuk worden deze thema's nader toegelicht.

Doorontwikkeling organisatorische randvoorwaarden

Om bovengenoemde doorontwikkeling mogelijk te maken dient aan een aantal randvoorwaarden van organisatorische aard te worden voldaan.

Belangrijke conclusie van de adviescommissie Hoekstra was dat een stelselwijziging weliswaar niet aan de orde is, maar wel geïnvesteerd moet worden op versterking van een aantal organisatorische onderdelen van dat stelsel. In dit kader moet de rol van de gemeenteraden versterkt worden om de huidige constructie van verlengd lokaal bestuur beter tot zijn recht te laten komen. Daarnaast is het belangrijk dat rol en positie van een tweetal belangrijke functionarissen in de Veiligheidsregio duidelijker en eenduidiger worden verankerd: die van de directeur veiligheidsregio's en de coördinerend functionaris. Om de bovenregionale samenwerking op effectievere wijze te faciliteren en mogelijk te maken, is het van belang dat het Veiligheidsberaad meer slagkracht krijgt. Ook de aanbeveling van Hoekstra om meer landelijke sturing toe te passen door middel van door de minister uitgevaardigde landelijke doelstellingen¹ vraagt om een stevige positie van het Veiligheidsberaad als belangenbehartiger van de veiligheidsregio's en gesprek- of onderhandelingspartner richting minister(ie) van VenJ.

Dit resulteert in onderstaande randvoorwaardelijke thema's voor de agenda van de veiligheidsregio's

1. Versterken positie Veiligheidsberaad
2. Versterken rol en betrokkenheid gemeenteraden
3. Versterken positie directeur veiligheidsregio en coördinerend functionaris
4. Verdere standaardisatie informatie -en communicatievoorziening

¹ In deze doelstellingen stelt de minister vast welke onderwerpen moeten worden meegenomen in de regionale planvorming en waarover moet worden gerapporteerd aan de minister door de afzonderlijke veiligheidsregio. Dit instrument is tot nu toe alleen toegepast op het gebied van crisiscommunicatie. De minister is voornemens meer landelijke doelstellingen vast te stellen.

3 Uitwerking agendapunten

Hierna volgt per agendapunt een *globale* uitwerking: wat is het probleem dat aanpakt moet worden, wat is het te bereiken doel en welke activiteiten moeten hiervoor opgepakt worden of worden al opgepakt. Na vaststelling van de onderwerpen voor de Agenda van de veiligheidsregio's zal verdere operationalisering in overleg met de managementraden en de directeuren plaatsvinden.

3.1 Inhoudelijke prioriteiten

3.1.1 Risicogerichte sturing

In de huidige werkwijze van de veiligheidsregio's is er onvoldoende aandacht voor het voorkomen van risico's en het aan de voorkant beperken van de gevolgen. De focus ligt op incidentbestrijding en op het nakomen van inputgerichte regelgeving. Daarnaast bestaat bij burgers nog altijd de indruk c.q. verwachting dat de overheid voor hen zorgt. De samenwerking met burgers en bedrijven kan verbeterd. Onder meer in de communicatie zal meer gedaan moeten worden aan verwachtingsmanagement (zie ook paragraaf 3.1.5).

Er wordt gewerkt met risicoprofielen, maar er is onvoldoende aandacht voor het beperken van de risico's en het beperken van effecten. De focus ligt nog te zeer op het behalen van vooraf bepaalde standaard inputgerichte eisen. Dit wordt gestimuleerd door de manier waarop veiligheidsregio's momenteel worden beoordeeld (halen van opkomsttijden registratie slachtoffers). Dit zegt echter niets over het werkelijke verloop van het incident of over het wel of niet benutten van de mogelijkheid om het incident aan de voorkant te voorkomen of de effecten te beperken (bijvoorbeeld door een goede sprinklerinstallatie of betere voorlichting over vluchtroutes).

De notie van risicobeheersing zal steeds meer plaatsmaken voor het adagium van risicogerichtheid. Daarmee wordt bedoeld dat het volledig beheersen van risico's niet mogelijk is en dat het ook niet aan de veiligheidsregio alleen is om daar invloed op uit te oefenen. De samenleving als geheel bepaalt wat passend is bij een risicosamenleving en accepteert dat er altijd risico's zijn die niet te beïnvloeden zijn. Risicogerichtheid impliceert dat iedereen aanspreekbaar is en legt de focus op beïnvloedbare risico's.

Om deze verandering in denken te bewerkstelligen is intensieve samenwerking tussen veel partijen nodig: veiligheidsregio's, gemeenten, RUD, private partijen, provincie, Rijk (zie ook 3.1.3. samenwerking). Om hen daarin te ondersteunen is het noodzakelijk dat er een landelijke 'visie op risicogerichtheid' wordt ontwikkeld. Deze visie biedt een gedeeld kader voor alle partijen. De directeuren veiligheidsregio's hebben aangegeven het initiatief te willen nemen tot het opstellen van deze visie. Thema's als risicobewustzijn, tolerantiegrenzen, participatiemaatschappij en discontinuïteit van de samenleving dienen in de visie aandacht te krijgen. De visie zal moeten aansluiten bij belangrijke huidige bewegingen in het overheidsoptreden zoals 'van regelgestuurd naar outcome-denken', 'van regulerend naar lerend toezicht', 'van vergunningen naar duurzame gedragsverandering' en de visie op bevolkingszorg (rapportage bevolkingszorg op orde) en de uitkomsten van RemBrand fase 2.

Die visie kan ook als basis dienen voor de verdere inbreng van veiligheidsregio's in het wetgevingstraject rondom de Omgevingswet. Daarbij dient de rol van de veiligheidsregio's nadrukkelijk te worden benoemd en geborgd. Hierover zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden met het ministerie in de Voorwaartse agenda. Het is aan de veiligheidsregio om gevolgen van het beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving in kaart te brengen zodat het bestuur deze kan duiden in termen van aanvaardbaar of onaanvaardbaar veiligheidsrisico (in het kader van risicogerichtheid). Daarnaast is het van belang om de verantwoordelijkheden voor het treffen van

maatregelen daar te laten waar ze thuis horen. De RUD's en de veiligheidsregio zullen meer samen moeten optrekken om die nieuwe benadering van risicogerichtheid te bewerkstelligen.

Het Veiligheidsberaad en vele partijen met hen zijn er van overtuigd dat de huidige landelijke sturing en toezicht te veel gericht zijn op prestatie- en organisatie-eisen. Te weinig wordt gekeken naar het effect van deze (en andere) maatregelen. Het Veiligheidsberaad verzoekt de minister van VenJ een meer effectgericht toezicht door de Inspectie van VenJ te realiseren en dit in de Voorwaarts Agenda op te nemen. Hiervoor geeft de Inspectie van VenJ zelf in verschillende onderzoeksrapporten al voldoende handvatten.

In dit verband verdienen de opkomsttijden van de brandweer specifieke aandacht. De huidige wettelijke normtijden zijn een voorbeeld van te veel sturen op prestatie en te weinig op effecten. Het lopende project RemBrand fase 2 biedt de veiligheidsregio's en de wetgever alternatieven voor de huidige normtijden. Naast de opkomsttijden worden andere indicatoren gepresenteerd (bijvoorbeeld preventieve maatregelen) die van invloed zijn op de brandveiligheid. Veiligheidsregio's kunnen dan zelf keuzes maken over welke maatregelen zij wel en niet nemen. Ook op het gebied van bevolkingszorg onderzoekt het Veiligheidsberaad met het project Bevolkingszorg op orde naar een outputgerichte en realistische manier van toetsing.

Naast meer sturing op effecten is het belangrijk om, daar waar mogelijk en zinvol, te zorgen voor een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de kwaliteit tussen de regio's. Dit kan onder meer door het invoeren van een uniform kwaliteitssysteem. Hiervoor wordt momenteel een multidisciplinair instrument ontwikkeld (Cicero). Hierbij moet wel worden bedacht dat de onderlinge vergelijkbaarheid van de regio's beperkt is vanwege de grote regionale verschillen (denk aan omvang, bevolkingsdichtheid, risicoprofiel, organisatorische inrichting).

Output gerichte sturing	
Probleem definitie	Te veel op inputgerichte sturing en focus op incidentbestrijding.
Doelstelling	Output gerichte sturing: daar waar mogelijk beperken van risico's en effecten. Veiligheidsregio's maken zichtbaar welke haalbare maatschappelijke effecten zij bereiken met hun inspanningen. Dit betekent dat bij beleid meer wordt nagedacht over de maatschappelijke effecten (baten) in relatie tot de te verwachten kosten.
Activiteiten	Landelijke visie risicogerichtheid. initiatief bij de directeuren veiligheidsregio's, advisering via de adviesstructuur van het Veiligheidsberaad en bestuurlijke vaststelling in het AB van het VB. Zorg dragen voor duidelijke rolomschrijving van de veiligheidsregio's in de omgevingswet en versterking van de samenwerking tussen veiligheidsregio en RUD. Aansturen op outputgerichte toetsing (tevens punt voor voorwaartse agenda) Invoering uniform kwaliteitssysteem om de onderlinge vergelijkbaarheid tussen veiligheidsregio's en de afwegingen over risicoacceptatie te vergroten. Uitwerking Cicero. Oplevering rapport bevolkingszorg op orde inclusief zoveel mogelijk outputgerichte prestatie eisen voor bevolkingszorg.

3.1.2 Vergroten lerend vermogen van de Veiligheidsregio's

De commissie Hoekstra merkt op dat het lerend vermogen van veiligheidsregio's vergroot . Hoewel in de eerste bestuurlijke reactie al is aangegeven dat de veiligheidsregio's nog te kort bestaan om hier een oordeel over te vellen zijn er een aantal zaken die kunnen bijdragen om het lerend vermogen te vergroten: verandering van toezichtregime, introductie van expertteams, bevorderen van kennisuitwisseling tussen de veiligheidsregio's.

Een ander toezichtregime inspectie (zie ook sturen op output)

De inspectie zou meer moeten toetsen op kwaliteit en output. Wanneer deze omslag gemaakt wordt zullen veiligheidsregio's de geconstateerde knelpunten eerder oplossen omdat zij dan ook het gevoel hebben dat het daadwerkelijk bijdraagt aan meer veiligheid. De minister zal hier verandering in moeten bewerkstelligen, dit is dus bij uitstek een punt voor de voorwaartse agenda (gezamenlijk met VenJ).

De introductie van expertteams

Door invoering van expertteams (dit kunnen allerlei samenwerkingsverbanden tussen experts zijn) waarbij experts op een bepaald thema worden aangewezen zal het lerend vermogen groter worden. Een voorbeeld hiervan is het recent opgerichte bovenregionaal team crisiscommunicatie. Aan dit team nemen experts uit verschillende (op dit moment 15) veiligheidsregio's deel die onderling kennis en ervaring delen en inzetten ten behoeve van alle veiligheidsregio's.

Bevorderen van kennisuitwisseling tussen de regio's

Het IFV zal meer gebruikt kunnen worden als instituut voor kennis uitwisselen en ontsluiten. Daarnaast bestaan er uiteraard diverse platforms en netwerken die mede vanuit het IFV ondersteund worden.

Vergroten lerend vermogen van de Veiligheidsregio's	
Probleem definitie	Het lerend vermogen van de veiligheidsregio's schiet te kort, bij oefeningen en incidenten komen dezelfde verbeterpunten steeds opnieuw naar voren.
Doelstelling	Het vergroten van het lerend vermogen van de veiligheidsregio's
Activiteiten	Verandering in toezichtregime Instellen van expertteams Meer onderlinge informatie- en kennisuitwisseling en ontsluiting via het IFV

3.1.3 Versterken Multi- en interdisciplinaire samenwerking: vitale partners, politie en defensie

De huidige uitdagingen voor de veiligheidsregio als netwerkorganisatie vragen om een integrale benadering van vraagstukken en dus meer samenwerking. De commissie Hoekstra vraagt meer aandacht voor de andere hulpverleningsdiensten dan de brandweer en voor externe partners (overheidsdiensten maar ook private partijen). Veiligheidsregio's moeten zich meer richten op de risico's van morgen en dat vraagt nadrukkelijk dat er met een 'brede' blik wordt gekeken naar bedreigingen van onze samenleving. Ook kan er meer gebruik worden gemaakt van kennis en kunde aanwezig bij partners van de veiligheidsregio's.

De interdisciplinaire en intersectorale samenwerking is noodzakelijk om bedreigingen te identificeren en een crisis ook samen het hoofd te kunnen bieden.

Hoewel samenwerking een thema is dat in den brede wordt opgepakt, dient specifiek aandacht te worden besteed aan samenwerking met twee belangrijke partners van de Veiligheidsregio's: de Nationale Politie en defensie.

Op regionaal en landelijk niveau is een daling van de betrokkenheid en inzet van de politie bij de crisisbeheersing geconstateerd. De vorming van de Nationale Politie heeft lange tijd voor een interne gerichtheid gezorgd. Als cruciale partner van de veiligheidsregio wordt nu intensief gewerkt aan structurele verbetering van het partnerschap. Een eerste stap is aansluiting bij de overlegstructuur van het Veiligheidsberaad: als adviseur bij de vergaderingen van het Dagelijks- en Algemeen bestuur van het Veiligheidsberaad en bij de Bestuurlijke Adviescommissies Crisisbeheersing en Informatievoorzienig. Ook met het oog op de Landelijke Meldkamerorganisatie en de relatie met de veiligheidsregio's is verankering van de samenwerking essentieel.

Tot nu toe uit de samenwerking met defensie zich met name in de opname van een Officier Veiligheidsregio (OVR) in de veiligheidsregio en middels samenwerking bij oefeningen. Bijstandsaanvragen tijdens crises zijn minimaal. Het Veiligheidsberaad heeft een model convenant Defensie opgesteld. Dit instrument wordt geëvalueerd en zo nodig verbeterd. Het Veiligheidsberaad heeft in samenwerking met defensie een quick scan uitgevoerd die inzicht geeft in de vraag en behoeften van veiligheidsregio's in relatie tot de mogelijkheden bij defensie. De aanbevelingen uit dit rapport worden voorgelegd aan het Veiligheidsberaad.

Versterken Multi- en interdisciplinaire samenwerking	
Probleem definitie	Veiligheidsregio's werken nog te weinig samen met disciplines buiten de veiligheidsregio. Ook de samenwerking intern, tussen veiligheidsregio's onderling is nog niet optimaal.
Doelstelling	Versterken van multi- en interdisciplinaire samenwerking, versterken van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie
Activiteiten	Evaluatie huidige modelconvenanten Versterken samenwerking met politie Verkennen van mogelijkheden voor versterken samenwerking met defensie (quick scan) Implementatie van de aanbevelingen uit het rapport Eenheid in verscheidenheid. (De samenwerking tussen Rijk en regio die hierin ook wordt aangekaart is een thema voor de voorwaartse agenda)

3.1.4 Modernisering Brandweezorg

Modernisering van de brandweezorg staat zowel op deze agenda als de Voorwaartse Agenda. Het onderwerp kan verdeeld worden in subonderwerpen als variabele voertuigbezetting, visie vrijwilligheid en opkomsttijden. De brandweercultuur is traditioneel, dat vraagt om gerichte aandacht voor innovatie en modernisering.

Bij het WODC loopt nu een onderzoek in opdracht van VenJ naar variabele voertuigbezetting. Naar aanleiding van die resultaten is het belangrijk de ervaringen uit de regio's met variabele voertuigbezetting te inventariseren.

Project RemBrand fase 2 vraagt in opdracht van het Veiligheidsberaad aan de branche om met alternatieve indicatoren te komen naast opkomsttijden. Dit moderniseringspunt valt samen met het sturen op effecten.

Modernisering brandweer	
Probleem definitie	Het aantal vrijwilligers loopt terug, veiligheidsregio's worden op een onrealistische manier afgerekend, brandweerprincipes zijn verouderd.
Doelstelling	Moderniseren van de brandweerorganisatie
Activiteiten	RemBrand, Visie Vrijwilligers, regionalisering

3.1.5 Versterken en doorontwikkeling bevolkingszorg

In de meest recente Staat van de Rampenbestrijding kwam wederom naar voren dat bevolkingszorg beter georganiseerd moet worden. Punten die telkens weer bij onderzoeken en evaluaties naar voren komen en een groot (bestuurlijk) afbreukrisico hebben zijn slachtofferregistratie en crisiscommunicatie. Deze bevolkingszorgprocessen verdienen ook de komende periode extra aandacht.

Voor slachtofferregistratie is door het Veiligheidsberaad een nieuwe systematiek vastgesteld waarmee vanaf 2014 gewerkt zal worden (SIS). Daarnaast is het erg belangrijk dat de toetsingsmethode ook aansluit bij deze nieuwe systematiek (zie ook paragraaf 3.1.1). Waarbij uitgegaan wordt van zelfredzaamheid van het grootste deel van de bevolking en niet wordt ingezet op registratie van alle "slachtoffers" aanwezigen maar alleen op registratie van gewonden en dodelijke slachtoffers of anderszins niet-zelfredzame.

De verbetering van crisiscommunicatie is de afgelopen jaren op meerdere manieren opgepakt zowel door de regio's zelfstandig -in steeds meer regio's is een regionale pool beschikbaar en wordt ingezet op professionalisering van de betrokken medewerkers- als door de veiligheidsregio's in gezamenlijkheid. Door het project GROOT(ER) zijn voor crisiscommunicatie opleidingskaders en kwalificatieprofielen opgeleverd en is eind 2013 gestart met het bovenregionaal team crisiscommunicatie. Naast opleidingskaders en kwalificatieprofielen voor crisiscommunicatie zijn deze ook opgeleverd voor andere sleutelfuncties binnen de bevolkingszorg. Dit zorgt naast een kwaliteitsslag voor individuele medewerkers en veiligheidsregio's ook voor meer synergie en verbetert de bovenregionale samenwerking.

Begin 2014 zal aan de hand van "het experimentele jaar" een bijgestelde versie van het rapport bevolkingszorg op orde, inclusief de op output georiënteerde prestatie-eisen, worden opgeleverd. De uitrol hiervan en in de toekomst het evalueren en bijstellen vraagt aandacht van het Veiligheidsberaad in samenwerking met de oranje kolom.

Versterken en doorontwikkeling van bevolkingszorg	
Probleem definitie	De ontwikkeling binnen de veiligheidsregio's is lange tijd met name gericht geweest op de brandweer kolom. Bevolkingszorg is al geruime tijd bezig een professionaliseringsslag te maken daarbij uitgaande van proportionaliteit en realiteit.
Doelstelling	Het doorontwikkelen van bevolkingszorg tot een professionele organisatie rekening houdend met de gemeentelijke organisatie
Activiteiten	Implementatie en uitrol van:

	SIS, Bevolkingszorg op orde, Bovenregionaal team crisiscommunicatie GROOT(ER) borgen en beheer bij het IFV
--	---

3.1.6 GHOR zichtbaar, beschikbaar en bereikbaar houden

Op het kruispunt van de drie beleidsdomeinen; publieke veiligheid, publieke gezondheidszorg en acute zorg bevindt zich de GHOR, die tezamen met de GGD onder leiding staat van de directeur publieke gezondheid. De GHOR (zowel regionaal als landelijk) is bij uitstek een netwerkorganisatie die bijvoorbeeld de private partijen in het witte domein verbindt met de veiligheidsregio. De GHOR is onderdeel van de veiligheidsregio. Dit is wettelijk geregeld in de Wet Veiligheidsregio's. Met de komst van de Wet Publieke Gezondheid 2^e tranche is een toenadering waarneembaar tussen GGD en GHOR. Voorkomen zal worden dat die toenadering onbedoeld een verwijdering tussen GHOR en veiligheidsregio veroorzaakt.

Een ander punt betreft de lopende discussie tussen het Veiligheidsberaad en het Ministerie van VWS. Deze laatste stelt dat de GGD in de regio niet onderdeel mag zijn van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio. Immers, zo stelt VWS, het GGD bestuur moet eigenstandig kunnen besluiten en niet afhankelijk zijn van het bestuur van de veiligheidsregio. Het Veiligheidsberaad heeft zich altijd uitgesproken voor regionale vrijheid en dus dat veiligheidsregio's zelf hun huishouden mogen bepalen, binnen de kaders van de wet.

GHOR zichtbaar, beschikbaar en bereikbaar houden	
Probleem definitie	GHOR dreigt op afstand komen te staan van de veiligheidsregio, bestuurlijke inbedding gelieerd aan GHOR en GGD staat ter discussie.
Doelstelling	GHOR onderdeel van de veiligheidsregio houden, bestuurlijke inbedding ongewijzigd laten.
Activiteiten	

3.1.7 Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid

Dit thema is vooral gerelateerd aan communicatieve uitingen en zal integraal onderdeel moeten uitmaken van de in de toekomst te ontwikkelen handreikingen, opleidingen, etc.

Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid	
Probleem definitie	Nog te veel wordt er door burgers en ook door de overheid zelf uitgegaan van het zoveel mogelijk zorg dragen voor de burgers. Er wordt daarmee te weinig ingezet op de eigen verantwoordelijkheid die burgers en organisaties hebben.
Doelstelling	Motiveren en benutten van zelf- en samenredzaamheid.
Activiteiten	Bij alle toekomstige handreikingen maar ook bij actualisatie zal meer aandacht moeten zijn voor dit punt. Ook zal er aandacht voor moeten zijn opleidingen en oefeningen.

3.2 Doorontwikkeling organisatorische randvoorwaarden

3.2.1 Positie Veiligheidsberaad versterken

Het Veiligheidsberaad is de koepel van de 25 veiligheidsregio's. Dat betekent belangenbehartiger van de veiligheidsregio's en in die hoedanigheid gesprek- en onderhandelingspartner richting politiek en wetgever. Het Veiligheidsberaad heeft het bestuurlijke primaat waar het gaat om de politiek-bestuurlijke en de strategische agenda van het fysieke veiligheidsdomein waarvoor de veiligheidsregio's verantwoordelijkheid dragen. Het Veiligheidsberaad is agendasettend, stuurt op de bestuurlijk te realiseren doelen, in verbondenheid met maatschappelijke partners.

Daarnaast is het Veiligheidsberaad als koepel van de veiligheidsregio's het platform waar regionale ontwikkelingen met elkaar afgestemd worden en bovenregionale afspraken met elkaar vastgelegd worden. Ook kunnen er onderlinge afspraken gemaakt worden om bepaalde taken gezamenlijk op te pakken voor de uitvoering hiervan kan het Veiligheidsberaad gebruik maken van het in 2013 opgerichte IFV.

Deze rollen kunnen op dit moment niet (geheel) waargemaakt worden vanwege de beperkte doorzettingskracht van het Veiligheidsberaad en de nog beperkte inzet in van het lobby instrument in politiek Den Haag.

Doorzettingskracht

De Commissie Hoekstra beveelt aan doorzettingsmacht voor het Veiligheidsberaad via de Wet Veiligheidsregio's te regelen. Het Veiligheidsberaad heeft in de brief aan de minister aangegeven niet voor het wettelijk regelen van bevoegdheden te zijn, maar in te zetten op het vergroten van de doorzettingsmacht via andere instrumenten. Ook staat in de aanbevelingen dat de besluitvorming van het Veiligheidsberaad bij meerderheid van stemmen zou moeten plaats vinden. Ook hierover heeft het Veiligheidsberaad aangegeven het niet nodig te achten dit bij wet te regelen, dit is immers reeds vastgelegd in het statuut. Het Veiligheidsberaad spreekt dan ook liever van *doorzettingskracht* in plaats van *doorzettingsmacht*. Wel zal er meer duidelijkheid gecreëerd moeten worden over de consequenties van de bestuurlijke besluitvorming in het Veiligheidsberaad met meerderheid van stemmen. Hoe verhoudt dit zich tot de autonomie van de regiobesturen?

Het beter positioneren en het verkrijgen van meer doorzettingskracht vraagt commitment van de leden van het Veiligheidsberaad en in navolging de besturen van de veiligheidsregio's: zij hebben de verantwoordelijkheid om voorafgaand aan het VB te zorgen voor goede afstemming met de burgemeesters in de eigen veiligheidsregio en ook achteraf te zorgen voor terugkoppeling. Indien nodig zullen voorzitters standpunten en genomen besluiten moeten toelichten en/of verdedigen. Daarnaast hebben de burgemeesters die zitting hebben in de Bestuurlijke Adviescommissies van het Veiligheidsberaad de functie als brug te opereren tussen de landelijke- en de regionale bestuurlijke agenda. Deze brugfunctie moet versterkt worden. Behulpzaam hierbij kan zijn dat er sneller een duidelijk overzicht komt van de besluiten van zowel de Bestuurlijke Adviescommissies als het DB en AB van het Veiligheidsberaad. In dit overzicht moet dan ook duidelijk tot uiting komen wat de consequenties voor de veiligheidsregio's zijn. Meer transparante besluitvorming dus. Een hulpmiddel hierbij is het beter benutten van het adviseursoverleg.

Lobby voeren om de belangen van de veiligheidsregio's te behartigen

Als belangenbehartiger is het noodzakelijk zichtbaar te zijn in politiek Den Haag. Ten eerste door gerichter adviseurs hier op in te zetten en ten tweede door meer gebruik te maken van de politieke netwerken van eigen bestuurders. Dat kan door hier intern meer op te sturen, maar ook door aansluiting te vinden bij bestaande lobbyisten werkzaam voor de VNG, GHOR/GGD NL en Brandweer NL en door alerter te zijn op de politieke agenda's.

Versterken positie van het Veiligheidsberaad	
Probleem definitie	De positie van het Veiligheidsberaad is onvoldoende, besluitvorming wordt nog onvoldoende gedeeld met de individuele regio's en duurt soms onnodig lang. Bovendien zal het Veiligheidsberaad ook richting het ministerie een stevigere positie in moeten gaan nemen om de belangen van de veiligheidsregio's te behartigen.
Doelstelling	Versterken positie veiligheidsberaad
Activiteiten	Organiseren en borgen van meer doorzettingskracht Zorgen voor transparante besluitvorming Inzetten lobbyactiviteiten Leden zorgen voor betere afstemming in de eigen regio

3.2.2 Versterken rol en betrokkenheid gemeenteraden

Het advies van de commissie Hoekstra is om het principe van verlengd lokaal bestuur te handhaven. Veiligheidszorg inclusief crisisbeheersing heeft in principe een lokale oorzaak of bron en vergt een lokale aanpak. Hoekstra concludeert dat in de praktijk de democratische legitimatie van veiligheidsregio's versterkt moet worden gezien de huidige beperkte mogelijkheid van gemeenteraden om invloed uit te oefenen. De Commissie Hoekstra raadt een jaarlijks debat aan tussen raadsleden en de directie van de veiligheidsregio en het hanteren van een zogenaamde prestatiebegroting.

Het Veiligheidsberaad is voor het vergroten van de betrokkenheid van gemeenteraden, maar betwijfelt of de voorgestelde maatregelen het gewenste effect zullen hebben. Dit omdat de Commissie in feite niets nieuws voorstelt; het staat nu geen enkele regio in de weg om te debatteren en prestatiebegrotingen worden al gehanteerd. Het gebrek aan sturingsmogelijkheden voor gemeenteraden (of het gebrek aan sturingswensen van gemeenteraden) gaat bovendien op voor alle gemeenschappelijke regelingen en de discussie hierover moet daarom breder worden gevoerd. Het Veiligheidsberaad wil daarom samen met de VNG bekijken wat de beste instrumenten hiervoor zijn. Ook is inmiddels contact gelegd met de vereniging voor raadsleden (raadslid.nu) en is toegezegd een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de regiobijeenkomsten die zij volgend jaar willen organiseren over veiligheid.

Mogelijke instrumenten om de betrokkenheid van gemeenteraden te vergroten zijn naast de voorgestelde prestatiebegrotingen en debat:

- Het beter voorlichten van gemeenteraadsleden over de manieren waarop zij nu al invloed uit kunnen oefenen (zonder wetswijziging) en hoe zij hun rol kunnen invullen. Het Veiligheidsberaad zal samenwerken met organisaties als de VNG en raadslid.nu die een rol hebben bij voorlichting van de gemeenteraden.
- Het beter voorlichten van veiligheidsregio's door bijvoorbeeld een handreiking "Hoe betrek ik mijn gemeenteraden" op te stellen in samenwerking met VNG en raadslid.nu.

Door het Veiligheidsberaad wordt ook met krant "De Veiligheidsregio" gewerkt aan de communicatie richting lokale overheden. De wordt verzonden aan de gemeenteraden via de griffier.

Versterken rol en betrokkenheid gemeenteraden	
Probleem definitie	De betrokkenheid van gemeenteraden is minimaal. (dit is overigens niet alleen een probleem van de Veiligheidsregio's maar speelt bij de constructie van de gemeenschappelijke regeling in het algemeen.)
Doelstelling	Het versterken van rol en betrokkenheid van gemeenteraden.
Activiteiten	Betere voorlichting gemeenteraden en veiligheidsregio's Samenwerking met VNG en raadslid.nu

3.2.3 Versterken positie directeur veiligheidsregio / coördinerend functionaris

Het is wenselijk dat de functie van directeur veiligheidsregio een wettelijke verankering krijgt. Dit komt de herkenbaarheid en eenduidigheid van de functies ten goede. Ook kunnen op deze wijze bevoegdheden gemandateerd (bv. middels uitvoeringsmandaat) worden aan deze functionarissen. De functies van brandweercommandant, directeur publieke gezondheid en operationeel leider hebben reeds een wettelijke borging.

Ook de functie van coördinerend functionaris is benoemd in de Wet Veiligheidsregio. Voor de coördinerend functionaris geldt dat deze wel in de wet genoemd wordt maar dat de positie in de veiligheidsregio nog vaak onduidelijk is. Op welke manier de positie van de coördinerend functionaris versterkt kan worden is een vraag die het Veiligheidsberaad nog specifiek bij het LO CGS zal uitzetten. Eerder hebben de leden van het LO CGS bij het DB VB aangekaart dat zij met name moeite hebben met het rond krijgen van de financiële middelen die nodig zijn voor het organiseren van bevolkingszorg.

Bij wettelijke verankering van de directeur Veiligheidsregio moet aandacht zijn voor het onderscheid in de warme en koude fase. In de koude fase is de directeur veiligheidsregio eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de secretaris van het regiobestuur. In de warme fase heeft de directeur veiligheidsregio geen wettelijke taak en ligt de leiding bij de operationeel leider, dit is dan ook het aanspreekpunt voor de opperbevelhebber. Taken en rollen moeten niet dubbel belegd worden. Ook is het belangrijk om voor beide functies (algemeen directeur en coördinerend functionaris) de mogelijkheid open te houden verschillende functies bij een persoon te beleggen². De functionele scheiding is er wel, maar veiligheidsregio's mogen zelf bepalen hoe en bij wie ze dit neerleggen. Dit past bij de regionale vrijheid die het Veiligheidsberaad voor veiligheidsregio's bepleit.

Versterken positie directeur veiligheidsregio en coördinerend functionaris	
Probleem definitie	De betrokkenheid van gemeenteraden is minimaal.
Doelstelling	Het versterken van de positie van de directeur veiligheidsregio's en coördinerend functionaris
Activiteiten	Wettelijke verankering van de directeur veiligheidsregio opnemen in voorwaartse agenda.

² In veel veiligheidsregio's wordt de functie algemeen directeur gecombineerd met de functie regionaal commandant. In enkele veiligheidsregio is de functie algemeen directeur gecombineerd met die van directeur publieke gezondheid. En in veel regio's wordt de functie van coördinerend functionaris gecombineerd met de functie van gemeentesecretaris van één van de gemeente uit de regio.

	<p>Blijven bepleiten van regionale vrijheid ten behoeve van de mogelijkheid om verschillende functies bij één persoon te beleggen.</p> <p>Het LO CGS opdracht geven om te komen met een concreet advies over hoe de positie van de coördinerend gemeentesecretaris versterkt kan worden.</p>
--	--

3.2.4 Verdere standaardisatie informatie -en communicatievoorziening

Met de komst van de Landelijke Meldkamerorganisatie ontstaat een nieuwe situatie ten aanzien van beheer een sturing op landelijke informatie -en communicatiesystemen. Aan de zijde van de veiligheidsregio's blijft de verantwoordelijkheid voor het stellen van de behoefte en het ophalen van de vraag. Daarnaast ligt er een belangrijke opgave met betrekking tot de transitie naar de nieuwe meldkamerorganisatie en de gezagsrol van de bestuurders. Ook vraagt verdere standaardisatie van de bedrijfsvoeringprocessen en -systemen van de veiligheidsregio's de komende jaren aandacht. In dit verband is ook het vergroten van het bewustzijn ten aanzien van informatieveiligheid van groot belang.

Transitie naar landelijke meldkamer en verdere standaardisatie	
Probleem definitie	Met de komst van de LMO nieuwe situatie die om herijking van rollen vraagt; daarnaast belang van standaardisatie op niveau van de veiligheidsregio
Doelstelling	Verantwoorde transitie vanuit eigen (gezag)verantwoordelijkheid veiligheidsregio Verdere standaardisatie informatie- en communicatievoorzieningen
Activiteiten	Programma Informatievoorziening en Meldkamer MJB IFV Regiegroep Transitie en deelname aan governance LMO

Tot slot

Deze Agenda van de Veiligheidsregio's richt zich op de thema's waar vanuit de veiligheidsregio's prioriteit aan wordt gegeven. Echter van belang is om te benadrukken dat de agenda een uitgangspunt is en dat het gaat om een dynamisch document. De prioriteiten kunnen door toedoen van actualiteiten in binnen- en buitenland, onderzoeksrapporten, voortschrijdend inzicht, technische en maatschappelijke ontwikkelingen worden bijgesteld en aangevuld. Wel wordt er op het moment van vaststellen door de veiligheidsregio's commitment toegezegd om met deze door hen zelf vastgestelde prioriteiten aan de slag te gaan.

Procesmatig

Na vaststelling van de gedeelde prioriteiten wordt de agenda voorzien van een nadere uitwerking van de activiteiten en een financiële onderbouwing. Indien er op basis van de agenda van de veiligheidsregio's activiteiten ontplooid moeten worden moet daar immers budget voor gevonden worden. Dit uitgewerkte voorstel inclusief activiteiten en financiële onderbouwing zal vervolgens ter advisering voorgelegd worden aan de managementraden en bestuurlijke adviescommissies, deze hebben immers ook de input geleverd dat tot deze agenda hebben geleid. Daarna zal deze uitgewerkte versie aan het Veiligheidsberaad worden voorgelegd.

BRANDWEER

De Bestuursadviescommissie Brandweer
Ter attentie van J. Berends
Kemperbergerweg 783
6816 RW Arnhem

Kemperbergerweg 783
6816 RW Arnhem
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Telefoon (026) 355 24 55
info@brandweernederland.nl
www.brandweernederland.nl

Datum	15 januari 2014	Telefoon	026-3552455
Onze referentie	U14-20140619	E-mail	i.luchtmeijer@brandweernederland.nl
Uw referentie		Onderwerp	strategische inhoudelijke agenda
Uw brief van			

Geachte heer Berends,

Zoals wij onlangs met u hebben besproken bieden wij u hieronder onze strategische inhoudelijke agenda aan. Deze agenda geeft de belangrijkste route aan waarop de Raad van Brandweercommandanten als collectief gaat acteren. Voorafgaand aan de opstelling van deze strategische inhoudelijke agenda hebben wij inbreng geleverd ten behoeve van de evaluatie van de wet.

Wij stellen u voor twee van de hieronder genoemde onderwerpen op te nemen in de agenda van de Veiligheidsregio's dan wel de voorwaartse agenda van de Minister. Wij geven u in overweging de thema's "opkomsttijden" en "borging risicobeheersing" daarin een plaats te geven.

Overigens willen wij graag de wens uitspreken dat het opstellen van de agenda's een iteratief proces zal zijn, waarbij iedere agenda een levend document is en in die zin kan inspelen op recente ontwikkelingen, voortschrijdend inzicht en veranderende vragen uit de samenleving.

1. Opkomsttijden

De opkomsttijden zijn voor de brandweezorg in de volle breedte van groot belang. Niet alleen voor de brandbestrijding is een snelle aanwezigheid van de brandweer noodzakelijk, maar ook bij andere incidenten zoals hulpverlening. Een fijnmazig netwerk van brandweerposten zorgt er bovendien voor dat de brandweer ook daadwerkelijk het maatschappelijk vangnet kan zijn waar de burger iedere dag op vertrouwt. Daarom is de Raad van Brandweercommandanten van mening dat afwijken van de tijdnormen uit het Besluit Veiligheidsregio's enkel zeer zorgvuldig gemotiveerd kan plaatsvinden. Daarnaast moeten de opkomsttijden in de goede context geplaatst worden.

Een situatie waarbij een brand zich soms tientallen minuten kan ontwikkelen alvorens deze gemeld wordt, kan namelijk niet meer worden gecompenseerd met strakke opkomsttijden. Daarom is het belangrijk dat brandweezorg integraal wordt benaderd: de burger speelt zelf een nadrukkelijke rol op het gebied van het voorkomen van brand, maar indien er toch brand uitbreekt moet er een goede repressieve organisatie nabij zijn. Oftewel: wij zetten in op preventie EN repressie.

Tegen deze achtergrond maken wij ons zorgen dat vanwege de economische recessie door bedrijven en instellingen minder geïnvesteerd wordt in brandveiligheidsvoorzieningen. Daarbij

wordt gesuggereerd dat het repressief optreden van de brandweer de oplossing is om niet of minder te investeren. Indien brandveiligheidsvoorzieningen te laag worden, is het niet mogelijk dit veiligheidshiaat op te lossen met - het sluitstuk – repressie.

Deze trend vraagt dus ook dat de brandweer zich blijft inzetten voor gedragsverandering in het kader van brandveilig leven om zo in de samenleving brandveilig gedrag te stimuleren, zoals de politie inzet op inbraakpreventie. De brandweer werkt hierin samen met een reeks van partners zoals de zorginstellingen. Zo gaan risicobeheersing en brandveilig leven hand in hand, regionaal en lokaal verbonden.

2. Borging risicobeheersing

Een wettelijke verankering van de mogelijkheid dat de brandweer nadrukkelijk aan de voorkant van de veiligheidsketen (proactie, preventie) een heldere en transparante rol kan vervullen. Hierbij dienen de proactie- en preventietaken wettelijk verankerd te worden om de regie op de veiligheidsketen te borgen en zo de veiligheidsketen te sluiten. We constateren twee belangrijke ontwikkelingen voor wat betreft nieuwe wetgeving: de introductie van de omgevingswet en de vorming van een wetsvoorstel dat private kwaliteitsborging in de bouw mogelijk maakt. Dit raakt de brandweer in de volle breedte (zie bijlage).

3. In verbinding met de (lokale) samenleving

De brandweer heeft een heldere identiteit en is daarmee naar de burger toe een sterk merk! Ook intern is de brandweer een sterk merk. Dat is ook noodzakelijk voor de binding van onze eigen mensen, waaronder in het bijzonder de vrijwilligers. Vrijwilligers zijn belangrijk voor het opereren van de brandweer nu en in de toekomst waarbij de lokale posten een belangrijke bouwsteen zijn. Posten die wij willen versterken met een multifunctionele functie dichtbij de lokale gemeenschappen.

4. Modernisering repressie

Op dit moment worden belangrijke vorderingen gemaakt met de modernisering van de repressie bij de brandweer. Behalve de experimenten met de voertuigbezetting wordt er gewerkt aan het grootschalig brandweer optreden, specialismen op maat, vernieuwing van het optreden bij ongevallen met gevaarlijke stoffen en het optreden bij waterongevallen en vernieuwing van de inzet tactiek en –techniek (kwadrantenmodel).

5. Landelijke samenwerking

De brandweer heeft sterk de behoefte omwille van efficiency en effectiviteit de landelijke samenwerking op een aantal gerichte onderwerpen te versterken zoals:

- Landelijke Meldkamer Organisatie
- Versterking brandweeronderwijs
- Grootschalig en specialistisch optreden
- (Brand)Veilig Leven
- Gezamenlijke inkoop
- Instituut Fysieke Veiligheid

6. Crisisbeheersing

Om eenvoud, eenheid en eenduidigheid te bereiken in de crisisbeheersing op landelijke en regionale schaal, is het enerzijds wenselijk een heldere scheiding aan te brengen tussen de organisatie van de Veiligheidsregio en de wettelijke bepalingen voor de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de koude en warme fase van de opschalingsstructuur. Daarbij zijn heldere verantwoordelijkheden en bevoegdheden (waaronder beheer) inclusief de bijbehorende middelen binnen de crisisorganisatie van groot belang, met speciale aandacht voor de informatievoorziening.

Deze inbreng is niet limitatief, maar geeft de belangrijkste punten voor de brandweer op dit moment weer. Wij hopen hiermee een positieve bijdrage als Brandweer Nederland te leveren en zijn gaarne bereid hierover met u in gesprek te gaan.

Mocht u vragen hebben dat horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

De Raad van Brandweer Commandanten

Ing. S.J.M. Wevers MCDm
Voorzitter

Bijlage

Verdere uitleg punt 4 Borgen risicobeheersing

De Raad van Brandweercommandanten is groot voorstander van een adequate wettelijke borging van risicobeheersing. Een wettelijke verankering van betrokkenheid van de brandweer aan de voorkant van de veiligheidsketen (proactie, preventie) - bijvoorbeeld door een adviesrol - achten wij noodzakelijk voor een integrale benadering van brandveiligheid, het gesloten houden van de veiligheidsketen en een transparante afweging van belangen door het bevoegd gezag. Wij lichten dit nader toe.

Ontwikkelingen in het omgevingsrecht

Er vinden momenteel diverse ontwikkelingen in het omgevingsrecht plaats, die de brandweer / Veiligheidsregio raken. Het betreft de introductie van de Omgevingswet, de introductie van private kwaliteitsborging in de bouw en de inrichting van regionale uitvoeringsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's).

Met name de nieuwe Omgevingswet en de private kwaliteitsborging dreigen een negatieve invloed op de brandveiligheid in Nederland te hebben.

Het nieuwe omgevingsrecht beoogt zorg te dragen voor een eenvoudiger en integrale afweging en besluitvorming rond het ontwerp van de fysieke leefomgeving, de inrichting en het gebruik ervan. De voorgenomen stelselwijziging raakt vrijwel alle facetten van de brandweezorg en daarmee de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de colleges van burgemeester en wethouders. Daarom gaat deze thematiek - naast de vaste Kamercommissies van Infrastructuur & Milieu en Wonen en Rijksdienst - ook uw vaste Kamercommissie aan.

Introductie Omgevingswet: De Omgevingswet betreft één nieuwe integrale wet waarmee het Kabinet besluitvorming over met name ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken, en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen. De Raad van Brandweercommandanten constateert echter dat veiligheid nauwelijks een plek heeft in de conceptversie van de nieuwe wet. Onze zorgen en aandacht in de media hieromtrent hebben geleid tot Kamervragen (Verhoeven, D66, okt. 2013). De Raad van Brandweercommandanten vindt de antwoorden van de Minister van IenM (in afstemming met de Minister voor Wonen en Rijksdienst en Veiligheid en Justitie) teleurstellend: ze geven blijk van onvoldoende besef dat de samenhang tussen de schakels van de veiligheidsketen - en dus het integrale karakter van de brandweezorg - van groot belang is. In de beantwoording wordt de brandweer namelijk enkel als een repressieve organisatie gezien; het lijkt alsof blussen beter is dan voorkomen. Wij zijn van mening dat veiligheid al in de initiatieffase van een ontwikkeling dient te worden beschouwd. Het vroegtijdig meewegen levert naast een betere kwaliteit van de leefomgeving ook tijdswinst en minder kosten voor een (project)ontwikkelaar of eigenaar op, omdat de ruimtelijke (en bestuurlijke) gevolgen van veiligheid tijdig gesignaleerd zijn en niet pas bij finale besluitvorming aan de orde komen.

Private kwaliteitsborging in de bouw. De introductie van private kwaliteitsborging betekent - kort samengevat - dat marktpartijen / adviesbureaus de technische Bouwbesluittoets gaan uitvoeren. De Minister voor Wonen en Rijksdienst werkt momenteel aan de introductie hiervan. Op zich is dit een goede ontwikkeling waarbij de verantwoordelijkheid bij de aanvrager of eigenaar wordt gelegd, maar wij vragen met klem aandacht voor het waarborgen van de betrokkenheid van de brandweer bij - in

ieder geval - risicovolle situaties. Immers, hoe kan het bestuur van een Veiligheidsregio haar wettelijke verantwoordelijkheid voor de brandweezorg nemen én de veiligheid van het brandweerpersoneel waarborgen (wettelijke taken o.g.v. de Wet Veiligheidsregio's) als er geen zicht is op de totale brandveiligheid in een gebouw? En ligt het voor de hand dat een marktpartij zich uitspreekt over de (on)mogelijkheden voor optreden door de brandweer bij brand in een gebouw?

Brandweer Nederland heeft september jl. de Minister voor Wonen en Rijksdienst geïnformeerd welke situaties de brandweer als 'risicovol' aanduidt. Wij zijn van mening dat betrokkenheid van de brandweer in deze specifieke situaties een wettelijke verankering behoeft.

Borging samenhang

De brandweer heeft op grond van de Wet Veiligheidsregio's de taak om brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Daarbij kijkt de brandweer niet alleen naar het gebouw, maar ook naar het gebruik ervan en de risico's van eventuele gevaarlijke stoffen in de omgeving. Ook heeft de brandweer een taak bij het houden van toezicht op (de naleving van) brandveiligheidsvoorschriften. Onderdelen van het nieuwe stelsel omtrent het omgevingsrecht grijpen hier rechtstreeks op in. Daarom vragen wij uw nadrukkelijke aandacht voor het structureel wettelijk borgen van samenhang tussen brandweeradvisering en brandweeroptreden.

Preventie niet compenseren met repressie

De Raad van Brandweercommandanten constateert een tendens om vermindering van brandveiligheid ten gevolge van deregulering te compenseren met repressief brandweeroptreden. Deze ontwikkeling staat haaks op de eigen verantwoordelijkheid voor brandveiligheid, die burgers, bedrijven en instellingen zelf hebben. Bij een te laag niveau van brandveiligheidsvoorzieningen is het niet mogelijk dit veiligheidshiaat op te lossen met - het sluitstuk - repressie. Bovendien zal het mogelijk een steeds defensiever optreden van de brandweer in de hand werken.

Veiligheidsberaad

Voorwaartse agenda

Versie: 0.9
Bestuurlijk portefeuillehouder: A.S. Scholten
Steller: IFV, BDO, M. Veldhuis
Status: concept februari 2014

1. INLEIDING

Context

Na het verschijnen van het advies van de Commissie Hoekstra over de werking van de Wet Veiligheidsregio's en het Nederlands stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing hebben het Veiligheidsberaad en de minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) een voorwaartse agenda aangekondigd. De voorwaartse agenda bevat gezamenlijke thema's die tussen de minister van Veiligheid en Justitie, de VNG en het Veiligheidsberaad zijn vastgesteld. Deze agenda komt in plaats van de huidige "top 5" van het ministerie van VenJ en het DB Veiligheidsberaad. In onderhavig voorstel worden de thema's beschreven die vanuit het Veiligheidsberaad worden ingebracht in de besprekingen over de Voorwaartse Agenda.

Visie

Voor het Veiligheidsberaad is de doorontwikkeling van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie de komende jaren een leidend thema. Hieraan gekoppeld zijn thema's als doorontwikkeling van het Veiligheidsberaad, definiëring en vergroting van de kwaliteit die we gezamenlijk leveren en de hiervoor benodigde standaardisatie en uniformering. Vergelijkbaarheid leidt tot een vergroting van het lerend vermogen van veiligheidsregio's en daardoor tot vergroting van de veiligheid. In dit kader is het van belang een verandering in het denken over veiligheid mogelijk te maken: van risicobeheersing naar risicogerichtheid. Uitgangspunt hierbij is dat 100% veiligheid en een 100% beheersbaarheid van risico's niet kan worden gegarandeerd. Het is bovendien niet alleen de veiligheidsregio die hier invloed op kan uitoefenen: de veiligheidsregio is een actor in een brede netwerkorganisatie waarin iedereen aanspreekbaar is op beïnvloedbare risico's. Met deze visie wil het Veiligheidsberaad innoverend zijn in het debat over veiligheid en de daarvoor benodigde structuren en instrumenten. Innovatie is een rode draad die door alle thema's heen loopt, evenals standaardisatie. Want een bepaald niveau van standaardisatie, door alle partijen vastgesteld, is randvoorwaardelijk voor een verbeterde samenwerking en informatie-uitwisseling.

Voor de doorontwikkeling van de veiligheidsregio's zijn de "agenda van de veiligheidsregio's" en de "voorwaartse agenda" belangrijke kaders. Ten behoeve van deze agenda's is door de directeurs veiligheidsregio's, de regionaal brandweercommandanten, de coördinerend gemeentesecretarissen en de nationale politie waardevolle input geleverd. Deze input beschrijft de belangrijkste ontwikkelingen en thema's voor de toekomst van de veiligheidsregio's. Bestuurlijke noties zijn opgehaald bij de DB leden van het Veiligheidsberaad en bij de, onder het Veiligheidsberaad ressorterende, bestuurlijke adviescommissies.

Criteria voorwaartse agenda

Het Veiligheidsberaad heeft bij het bepalen van de thema's voor de Voorwaartse Agenda de volgende criteria gehanteerd:

- 1) De onderwerpen vergen een **gedeelde inspanning** van het ministerie van VenJ en de veiligheidsregio's/Veiligheidsberaad;
- 2) De onderwerpen hebben een **impuls nodig en/of**
- 3) De onderwerpen betreffen **een wettelijke verplichting**.

De voorwaartse agenda kan beschouwd worden als een dynamisch document. Het is voor het Veiligheidsberaad van belang dat de onderwerpen op deze agenda aangepast kunnen worden als gevolg van relevante en actuele ontwikkelingen. Uiteraard zal aanpassing van deze agenda pas plaats vinden na akkoord van de minister van VenJ, de VNG en het VB.

2. CONCEPT VOORWAARTSE AGENDA

Er zijn vier hoofdlijnen waarlangs de voorwaartse agenda is opgebouwd:

2.1 Doorontwikkelen van de veiligheidsregio's

Voor de toekomst staat de doorontwikkeling van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie centraal. Het Veiligheidsberaad onderzoekt op welke wijze dit kan worden uitgewerkt in concrete acties. Twee elementen die deze doorontwikkeling van veiligheidsregio's mogelijk maken zijn het sturen op effecten en het denken in termen van risicogerichtheid.

a) Sturen op effecten

Er dient meer te worden getoetst op kwaliteit en output van de veiligheidsregio's: sturen op effecten. Hier ligt een belangrijke rol voor de Inspectie van Veiligheid en Justitie die de veiligheidsregio's frequent toetst. Wanneer deze omslag gemaakt wordt, zullen veiligheidsregio's geconstateerde knelpunten door de Inspectie van VenJ eerder oppakken omdat zij het gevoel hebben dat het daadwerkelijk bijdraagt aan meer veiligheid. Dit kan vervolgens een doorontwikkeling van het systeem van de veiligheidsregio en de 25 organisaties mogelijk maken.

Een voorbeeld van het meer sturen op effecten zijn de opkomsttijden van de brandweer. De huidige wettelijke normtijden zijn een voorbeeld van te veel sturen op prestatie en te weinig op effecten. Het lopende project RemBrand fase 2 biedt de veiligheidsregio's en de wetgever alternatieven voor de huidige normtijden. Ook de beweging om meer in te zetten op preventie, in plaats van repressie, bij rampen en calamiteiten is een mooi voorbeeld van het sturen op effect.

b) Van risicobeheersing naar risicogerichtheid

Een volgend aandachtspunt in de doorontwikkeling van de veiligheidsregio is het voorkomen van risico's en het beperken van de gevolgen van incidenten. De gedachte van risicobeheersing moet meer losgelaten worden en worden omgebogen tot meer focus op "risicogerichtheid", dit is een kentering in het maatschappelijk denken over veiligheid. Hiermee wordt bedoeld dat het volledig beheersen van risico's niet mogelijk en misschien wel niet altijd wenselijk is. Het is tevens niet alleen aan de veiligheidsregio's om op dit thema invloed uit te oefenen: diverse partijen zijn nodig om een

verandering in dit denken nodig te maken. In dit kader zal een visie worden opgesteld op risicogerichtheid. Deze visie kan worden gebruikt als inbreng voor het wetgevingstraject rondom de Omgevingswet¹, om te komen tot realistische normen in deze wet en een duidelijke rolbeschrijving van de Veiligheidsregio's. Voorts wordt geconstateerd dat veiligheid nauwelijks een plek heeft in deze wet. De brandweer wordt primair als repressieve organisatie gezien, terwijl zij juist van mening is dat veiligheid al in de initiatieffase van een onderwerp te dient worden beschouwd. Hierbij is het aan de veiligheidsregio om de gevolgen van het beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving in kaart te brengen zodat het bestuur deze kan duiden in termen van aanvaardbaar of onaanvaardbaar veiligheidsrisico.

2.2 Kwaliteit en vergelijkbaarheid

Dit thema begint bij het gezamenlijk definiëren van het begrip "kwaliteit". De kwaliteit van de veiligheidsregio's kan in veel gevallen nog onvoldoende inzichtelijk worden gemaakt en bovendien niet onderling vergeleken worden. Op basis van een gezamenlijke definitie kan worden bepaald welke instrumenten nodig zijn om de beoogde kwaliteit te bereiken. Pas dan kan benchmarking plaatsvinden en kunnen veiligheidsregio's van elkaar leren. Hieruit volgt ook een zekere mate van uniformering en standaardisatie.

Een vervolgstap is de realisatie van een kwaliteitszorgsysteem voor veiligheidsregio's waarmee de geleverde prestaties ten opzichte van de gewenste prestaties inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Een kwaliteitszorgsysteem bestaat uit kwaliteitsnormen. Kwaliteitsnormen zeggen iets over de eisen die je aan de organisatie stelt om de prestaties inzichtelijk te maken, niet over de prestaties die de organisatie levert. Wel over *hoe* je de door de opdrachtgever gewenste prestaties formuleert en terugkoppelt. Een kwaliteitszorgsysteem geeft regio's de mogelijkheid om te rapporteren over hun prestaties en verbeteringen te identificeren.

Er zijn reeds lopende ontwikkelingen op het gebied van landelijke monitoringssystemen. Denk aan Cicero (kwaliteitsnormen en -instrumenten brandweer) en Aristoteles (prestatiemeting en -verantwoording veiligheidsregio's). Bij de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem voor de veiligheidsregio's moet een verbinding worden gelegd met lopende ontwikkelingen, zoals de visitaties en kostenanalyses van veiligheidsregio's. Het is daarbij van belang gezamenlijk afspraken te maken over welke parameters gerapporteerd dient te worden zodat onderlinge vergelijking tussen regio's mogelijk wordt. Vanwege de diversiteit bij de veiligheidsregio's is het niet wenselijk die geheel voor te schrijven, er moet ook ruimte zijn voor prestaties die het eigen bestuur (verlengd lokaal bestuur) aanvullend zichtbaar wil krijgen.

¹ De Omgevingswet is een nieuwe integrale wet waarmee het Kabinet besluitvorming over met name ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken. Deze nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen.

2.3 Versterken multi- en interdisciplinaire samenwerking

De veiligheidsregio is een netwerkorganisatie bestaande uit allerlei zelfstandige organisaties, functionerend in een complexe omgeving. Binnen deze complexiteit dient de veiligheidsregio voorbereid te zijn op rampen en calamiteiten, dit vergt een goede samenwerking met onze partners. Veel partners zijn nationaal georganiseerd en dus zullen veiligheidsregio's een meer landelijke focus moeten ontwikkelen. Bovendien is er behoefte aan één loket waar de samenwerkingspartners terecht kunnen voor fysieke veiligheid. Om samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling en tussen de regio's en haar partners te bevorderen is het gewenst ervaringen met betrekking tot de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van oefeningen uit te wisselen.

Een landelijke oefenkalender kan overzicht bieden met betrekking tot de oefeningen die alle partners op de planning hebben staan. Dit overzicht kan leiden tot een nauwere verbinding tussen partijen en het verlichten van de oefendruk.

Het versterken van de multi- en interdisciplinaire samenwerking is een verantwoordelijkheid van het ministerie van VenJ en het Veiligheidsberaad gezamenlijk. Het speelveld van de veiligheidsregio's bestaat uit tal van partners waar relaties mee bestaan en mee onderhouden moeten worden. Voor deze voorwaartse agenda is echter een selectie gemaakt uit de meest belangrijke groepen partners waar de komende periode de aandacht naar uit zal gaan: de politie, defensie en onze vitale partners. In deze paragraaf komen bovendien enkele randvoorwaarden aan bod die een verdergaande samenwerking in het crisisdomein kunnen bevorderen.

a) Politie

De politie is één van de belangrijkste partijen in de beheersing van een crisis. De politie geeft zelf aan dat haar juridische positie richting veiligheidsregio's onvoldoende verankerd is in de Wet Veiligheidsregio's. Ongeacht deze juridische positie heeft de politie in operationele zin een onvermijdelijke en belangrijke rol binnen de veiligheidsregio én is zij zeer bereid een nauwere verbinding met de veiligheidsregio's te realiseren. Zowel de minister als het Veiligheidsberaad zullen zich inspannen voor verbeterde structurele samenwerking, op zowel operationeel als strategisch niveau.

Een eerste actie ter bevordering van de samenwerking met de politie betreft het aansluiten van een vertegenwoordiger van de Nationale Politie bij de vergaderingen van het dagelijks- en algemeen bestuur van het Veiligheidsberaad en bij Bestuurlijke Adviescommissie Crisisbeheersing.

b) Defensie

Tot nu toe uit de samenwerking met defensie zich met name in de opname van een Officier Veiligheidsregio (OVR) in de veiligheidsregio en de ad hoc samenwerking tijdens oefeningen. Bijstandaanvragen tijdens crises zijn minimaal. Verdere inspanningen die verricht worden om defensie als samenwerkingspartner beter te verbinden aan de veiligheidsregio's zijn de volgende.

⇒ Het Veiligheidsberaad heeft een model convenant Defensie opgesteld. Deze wordt geëvalueerd en zo nodig verbeterd.

⇒ Binnenkort komen de resultaten van het project Versterking Civiel Militaire Samenwerking (VCMS) en de quick scan Defensie beschikbaar. De aanbevelingen uit de quick scan worden uitgewerkt en voorgelegd aan het Veiligheidsberaad.

⇒ Defensie zal standaard worden uitgenodigd voor de vergaderingen van het Veiligheidsberaad en de Bestuurlijke Adviescommissie Crisisbeheersing om ook de verbondenheid op bestuurlijk niveau met deze belangrijke partner te bewaken.

c) *Vitale partners*

Vitale partners zijn alle partijen die een rol hebben bij het waarborgen of herstellen van de fysieke en sociale veiligheid van mens en omgeving. Hierbij kan gedacht worden aan netbeheerders, transporteurs, waterschappen en drinkwaterbedrijven. De afgelopen jaren heeft het Veiligheidsberaad de opdracht gegeven modelconvenanten te ontwikkelen om de samenwerking met deze partners verder vorm te geven. Er zijn modelconvenanten op de terreinen: defensie, drinkwatersector, gas/elektra, Rijkswaterstaat/waterschappen en ProRail. Naar aanleiding hiervan is het IFV momenteel bezig met het opstellen van een plan van aanpak voor wat betreft de borging en het beheer van de convenanten.

Het is bovendien wenselijk te onderzoeken op welke wijze de veiligheidsregio als netwerkorganisatie verder kan worden vormgegeven. Hier maken de vitale partners integraal deel van uit.

2.4 Standaardisatie en uniformering

Om positie van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie te realiseren is enige standaardisatie en uniformering van processen en structuren van belang.

Om samenwerking tussen veiligheidsregio's en haar partners te bevorderen dient één duidelijk aanspreekpunt te worden benoemd, de *directeur veiligheidsregio*. Voor deze functionaris is een regisserende rol weggelegd bij het versterken van de multidisciplinaire en intersectorale aanpak van rampen en crises op regionaal én landelijk niveau. Maar dan is wel meer eenduidigheid in de positie nodig. In de Wet Veiligheidsregio's moet daarom de positie van de directeur veiligheidsregio worden vastgelegd.

Ook de taken en verantwoordelijkheden van deze directeur moeten helder zijn. Bij een beschrijving van deze taken -die overigens niet in de wet worden vastgelegd- kan gekeken worden naar de bestaande taken inzake crisisbeheersing die reeds zijn toebedeeld aan het bestuur van de veiligheidsregio, zie art. 10 Wet Veiligheidsregio's. Hiermee opereert de directeur veiligheidsregio onder mandaat van het veiligheidsbestuur. Het moet voorts aan de veiligheidsregio blijven of de rol van directeur veiligheidsregio een vrijgestelde directiefunctie is of een combifunctie, als op deze taken maar één persoon aanspreekbaar is en er een zekere mate van continuïteit wordt gewaarborgd.

Om de multi- en interdisciplinaire samenwerking te bevorderen is een gedegen en gestandaardiseerde *informatievoorziening* van belang waaronder een uniformering van de opschalingstructuur. Hier ligt een belangrijke voorwaardenscheppende rol voor de minister van VenJ. Er wordt gestreefd naar standaardisatie zodat informatie beter kan worden uitgewisseld. Het Veiligheidsberaad heeft hiertoe reeds de Veiligheidsregio Referentie Architectuur (VeRA) vastgesteld. De veiligheidsregio's zullen vanuit deze architectuur concrete voorstellen doen. De minister kan vervolgens besluiten de standaarden vast te leggen. Ook dient het eigenaarschap van landelijke basisvoorzieningen op één plek belegd worden, bijvoorbeeld bij de landelijke meldkamerorganisatie. Dit geldt onder andere voor het Landelijk Crisismanagement Systeem (LCMS). Dit kan pas na besluitvorming, op het moment dat de ontvangende partij hier klaar voor is en de invloed van veiligheidsregio's op de inhoud en beoogde resultaten voldoende geregeld is. Ten aanzien van dit punt is er een belangrijke rol voor de minister van VenJ.

2.5 Doorontwikkeling van het Veiligheidsberaad

Om bovenstaande ambities mogelijk te maken, waaronder de ontwikkeling van de veiligheidsregio's tot netwerkorganisatie, is het van belang dat ook het Veiligheidsberaad zich verder ontwikkelt. In de Wet Veiligheidsregio's staat beschreven dat het Veiligheidsberaad voor de minister van VenJ het centrale aanspreekpunt is als gaat om zaken die de veiligheidsregio's aangaan. Naast deze wettelijke verankering is het van belang te onderzoeken hoe het Veiligheidsberaad zich in de toekomst verder kan ontwikkelen als bestuurlijk platform dat over voldoende bestuurskracht beschikt.